Roj A ME

2022

JIMARE 5

MAGAZINE

"یەکەم سیاسی و دپلوماتکاری کورد، سەرۆك (نێچیرڤان بارزانی)"

" سیاسیێ هەرە پێشکەفتی لسەر ئاستێ کوردستانێ و عیراقێ".

-ژمارەی متمانە لەسەندیکای ڕۆژنامەنوسانی کوردستان (851)
-ڕۆژا مە، گۆڤاری"نەتەوەی و ڕوشنهزری".
تەوەری ژمارە/ "هوشمەندی تاکی و زێهنی".

PRESS

بەرپرسیارێ گشتی: دلێر دلێرین

خودانێ ئمتیازێ: داخاز ئەرەدنی

شێوەرمەندی : د.جاسو وسمانوف & کەرەم سەرحەدی

سەرپەرشتا نڤێسینێ: نوژین عبدالله

دەستەکا نڤیسەران:

د.فەرشاد پیسودە & ئەفراح فارس

شیلان ئدریس & جوان زاخۆی

تیپچین: ئەڤین ناجی

دیزاینەر : ئادار ئەکرەم & جیلان ڕۆژبەیانی

فۆتوگرافەر : ئەردەوان مامێزدینی & دلمان مامێزدینی

سەرپەرشتێ چاپێ :ادیبا عزالدین تاهێر.

پەیامنێر :

-ئالان دۆسکی & ئازاد مزیری

-هەیفا دهۆکی & ئاریمان دهۆکی

ڕاگەهاندن و بەلافکرن :

-عبدالله گەردی/هەولێر	-هێلین باتمان/دهوك
-عمران هەرکی/ئاکرێ	-ماجیدا زاخۆی/زاخۆ
-نوژین عابد/ئامێدی	-هێلین کوردی/سلێمانی
-ژیمان ڕەجەب/شێلادزێ	-خالیدا غازی/ بەردەڕەش

گۆڤارا ڕۆژامە : Face book

TL : 0750 7391120

*بەیاننامە ژمارە (٥) پێنچ یاگۆڤاری:

کورد، خوەدییێن مێژوویەکا ب کەڤناریبا ژینێ نە، نە ل بەر مێشکە، ئەڤ کەڤنارییە خوەدی هزر و هوشمەندییەکا تایبەت ب خوەڤە نەبت! کو مێژوویا خوە تێدا ئانیبت زمان.

د چاخێن کەڤندا کو بیرمەند و زانایێن مەزن و سەرکردەیێن خوەدی شیان دناڤا کوردان‌دا هەبوون، هەر ژ میر (شەرەفخان)ی کو ل مێژوویا خوە خوەدی دەرکەفتییە هەتا دگەهتە سەردەمێ (خانی و جزیری) کو هەلبەستڤان و بیرمەندێت کوردان بوون، هزر و هوشا تاکێ کورد ل ئاستەکێ بەرزێ تێگەهی دا بوو، دیسان د ناڤا نەژادێ کوردا دا، ژ خەلکێ ئاسایێ و ریهسپییێت بەرێ، هزر و بیرێت بەرفرە هەبوون.

بەلگەژی ل سەر ئەڤێ چەندێ، زێدەباری هەلبەست و دەستوورێت هاتیینە دەینان، ئەو نەخش و پەند و گوتنێن وان یێن وەکە نەخشێن بەرین، و تا نهاژی دناڤ گەنگەشە و ئاخفتنێن مە دە دەر دکەڤن.

یان د کارن بێژن، دەربرینێت مە تەمام دکن، ب کوردی گەلێ کورد خوەدی مێژوویەکە کەڤنن، و کەڤناریبا فیلوسوفیا چاندی یا گەلێ مە هەر دناڤا ناخێن باب و باپیران نەبوو! بەلکو دایک و داپیران ژی مل ب ملێ باب و باپیران خوەدیێ گەشەکرنا ئەڤێ چاندا میللی یا دەولەمەندن لێ وەکە یا خوییایە ب بۆرینا دەمی ئەڤ هوشمەندی و رەسەنایەتیبا کوردی توز گرتی بوویە، پێتڤی ب پاکژکرن و دووبارە بەرچاڤ کرنێ هەیە، ئەم وەك خوەرتێت رۆژێ و میراتگەرێن پێشییێت خوە، ل سەر خوە ب ئەر دبینن کو هندەکێ هزرا تاکێ کورد هشیاربکن، ئەوا د ئەڤێ ژمارا گۆڤارێ دا هاتییە پارڤەکرن، نە دلوپەکە ژی ژ میراتگەرێ چاند و فۆلکلورا مە.

بەلێ ئەم ب هێڤیا ئەوێ چەندێ نە کو نە بتەنێ مە ل ئاراستەك دروست نێربیتن، بەلکو دا ئەم بکارن دەرییەکێ ل هەمبەری خوە ڤەکن و هندەکێ خورتێن کورد هشیاربکن و نیشا وانا بدن کو ئەم ژی خوەدی هزر و زانینن، و فیلوسوفیا مە ژ یا چ گەلێن دیتر نە کێمترە بەلێ ئەم خوەدی لێ نە درەکەفتنە، ئێدی دەمە ئەم ئەڤێ یەکێ بزانن و خوە ناسبکن، رەسەناتیبا خوە بپەرێسن و رۆویێ خوە ل خوە بکن، لێ هەلبەت ب شێوازەکێ نوو، ب نوویاتیبا ئەڤێ چەرخێ ئەم تێدا ژیانێ دکن و ببن نمونەیێن بلند بۆ نفشێن داهاتی و وان ل راستییێن پەردەکری ئاشنا بکن....

نوژین عبداللە- کانی ماسێ

11 کانوونا دووێ 2022

پەیڤی خاوەنی ئمتیاز:

ئێمەی کورد هەموو کاتێك پێویستی یەکترین، لەبەر ئەوە تەواوکەری یەکن، ئێمەی گەنجان لەم گوڤارەیەدا، توانیمانە ئەلقەیەکی گەنجانی بەتوانا سەرهلبدەین، بۆ ئەوەی زیاتر گەنجانی ئەم وەڵاتە کوچ نە کەن و متمانە بە توانا و هەبوونی خوی هەبێت.

ئێمە لەم وەرزەدا هەوڵ دەدەین تارادەیەك بتوانینن ببینە هیواییێك بۆ گەنجەکانی ئەم سەردەمە، بۆ ئەوی کە چوون ڕۆژ هیواییێکە بۆ ڕۆناکی چاوان و لەناوبردنی تاریکی!.

ئێمەش مومێکی ڕۆناکیمان دەرەخسینن، بۆ ئەو ئەوەی چرای ڕۆژەکەمان هەم لە ئاسمانەوە و هەم لەدیدو زێهنیەتی تاکەوە بگەینێتە بروسکی ڕۆناکی بۆ ئایندەی گەلەکەمان.

جوداهیا بزاڤا مە ژ هەموو بزاڤێن دیترێن ڕوشنبیری ل ئەوێ چەندێ دایە "کو ئەم چاندێ وەك دیاردە ئەنجام ددن و دگەل خامەیێ خوە ژیانا خوە یا ڕۆژانە دکن کەتوارەك سازکەر ژبۆ ئەوان نڤێسینان یێن ئەم دکن پەیڤ و ڕستێن پەیاما نڤێسینا خوە نەك ژبۆ ئەوێ چەندێ بنڤیسن و ڕوەستن! بەلکو نڤێسن و کار لسەر بکن.

داخاز ئەرەدنی

٢٠٢٢/٢/٢

"سرودا ژمارە پێنج یا گۆڤارا (ڕۆژا مە)".

داهاتوو یێ بروسکێن ڕۆناهیێ بۆ مە دئینت، و ئەم چرایێ ڕۆناهیێ نە بۆ هندێ !
داکو ببنە هیڤیەك بۆ ژناڤبرنا تارییاتیێ و ڕۆنکرنا چاڤان.
نەبتنێ چرایێ (ڕۆژا مە) ل ئاسیمانی تیشك و بروسکێن ڕۆناهیێ دگەل ڕەنگان ڕەنگ ڤەددتن!
بەلکو ئەو مزگینیا ڕۆناهیێ یە ژبۆ زێهنیەت و هوشمەندییا تاکی.

پێرست:

-1	ئەم چ بکن!.	دلێر دلێرین	8
-2	کونسەیا بزاڤا ناڤخوەی (بان).	د.موسا کەڤاڵ	12
-3	بەرچاڤکا چەمیایی!.	مەریڤان تاها	14
-4	هەوڵا مانێ.	نڤیسەرێ وندا و دلمان کوچەر	16
-5	کوردستان دبەلگەنامەك دیروکی دا.	کەرەم سەرحەدی	18
-6	تێگەهێن هزری یێن تاکەکەسیا بارزانی.	شێخ جیهاد بارزانی	20
-7	ئەی کوردستان!.	ئەدیبا عزالدین تاهێر	22
-8	ئامانجی تاك.	ئەفراح فارس	24
-9	گەنجان پێشەنگی داهێنانن.	عبدالله مغدید	26
-10	بازنە؟.	ژیمان ڕەجەب	29
-11	چالاکێن گوڤارێ.	عمرِان هەرکی	30
-12	ترس ژ سەرکەفتنێ؟.	جوان صبحی زاخۆی	42
-13	هەست ژێکرن.	کاژین عمر ی	43
-14	تێگەهێ پێشکەفتنێ.	شیلان ئدریس	44
-15	شکەفتا گوڵبارین.	د،جاسو وسمانۆڤ	47
-16	شاری دزەکان.	کەمال کوردی	51
-17	گەنجەکان.	ئومێد خەلیل	54
-18	پەندێن پێشیان.	ژیان رمضان	55

ئەم چ بكن!...بەشێ ئێكێ.

ئەو دەمێ هاتی، كو ئێدی چ تشت نەگرنگبت! بتەنێ ئەو تشت نەبت، ئەوێ د دەمیدا تۆ هزر لسەر دكی، چ دەمان گرنگیا خوە نەما ژ ئەڤرو پێڤە، بەلكو نها دەمێ بێ دەمانە!.

ڕاستە، ئەو شەیتانێن بچەرخان هاتین نەفرەت كرن، ئەڤروكە دەركەتن ئەم بخوە! لەوڕان فەرمودێن تە نەدروستن ژبۆ سەد سالێن بهێت، ئەرێ، مە دڤێت و نەڤێت ئەم ژیان، بەلێ تۆ ژیانكرنێ دناڤبەرا ئەڤێ ڤیانێ و نەڤیانێ دا سەر هلبدە! داكو ئێدی پتر ژیانا تەژی نەبتە وەك خەونێن شەڤان.

بەختەوەرن مرۆڤن، بەلێ ئەڤ بەختەوەرییە ژ ترسا وێ چەندێ هاتییە كو ئەم نەهاتن دژیانێ دا و نەبوین كەر!، هەلبەت ئەم نە كەرن بەلێ هندەك سیفەتێن مە ب سەر كەراتیێڤە دچن! لدەما كو ئەم خوە ژێ جیاواز دبینن كو بەختەوەرن مروڤن! و ژ كەرەكێ پتر هەست ب ئازارێ و مرن و ژیانێ دكن، كو د بنەرتدا مە هەردوویان چ هەلبژارتن نەبووینە ژبۆ مروڤ بوون و كەر بوونێ!.

> **"هندەك ژ مروڤان خوە كرینە دوستێن خودێ،**
>
> **هەر وەكو ئەو هەڤالن و ئەم بیانینە!".**

لەوڕان، ئەو خودایێ بدوستینییا هەوە پەسەندار ببتن! ئەرێ جما دوستی هەڤالێ خوە هێلات؟ و چما دگەل نەما بۆ هەر و هەر!!!!!.

دیاردبتن، یان خودا دگەل هەوە نە بوویە دوست! یان هوین نە بووینە هەڤال دگەل!، دبتن هێشتا هەڤالینیا وە دەستپێنەکرییە، باشترە هوین ل گەل شەیتانان بن هەڤال، ژبەرکو ئەو دوستینیا د دەمەکێدا بدوماهیك بهێتن، نە هەڤالینییەك پاکە و نە ژ سیڤەتێن هەڤالبەندییا دگەل خودانە!.

چ بکن! ئەو جهێ ئەم ژێ دەرکەفتین ئەم نەشێن ژی دیربکەڤن!، لەوڕان وەرە دا یارییا دەستپێکێ بکن، لدەما ئێك درێژکری و ئێك لسەر!، ئاها هینگێ ئەز و تۆ هێك بوون و مە پەنا ژنەمانێ دبر بۆ مانێ، دێ خوە درێژبکە! دا جاردن بهێم دناڤ تەدا ڤە! یێ کو ئەز هەست پێبکم یان بزانم کو ئەز چ دکم! بەلکو ئەزێ کم! داکو وەبکم هەر وەکی دابیم ڤە!.

ئەڤە نە شەیتانبوونە! بەلکو ئەڤ "ژین بوونە" کو تۆ بی ئامێر و ئەز ل تە بژەنم!، دزانم هەر ئاوازەکا تۆ بەر ددی تو بوونەوەرەکێ مینا من وندا دکی!، دێ ئاوازێ بڕاوەستینە! دا ژیانێ بدن هزرکرنێ کو ئەرێ چما ئەڤ ئاوازە دبنە سەدەم کو بێ هژمارتن بوونەوەر پشکداریێ دئەڤێ جێژا ڕیسبوونێ دا بکن؟، بێکو بزانن کا چ دکن لدەما دکن؟، تو دزانی ل دەما د کرنێ دا هەستەك خاپینەر هەیە! ئەوژی چ تشت نە گرنگە! چ تشت نە بابەتە! ج تشت نینە!، زێدەباری گرتنا چاڤان و چوون ژبۆ جیهانا بێهوشان. ئەڤ جیهانە هەر ئەو دەربڕینەیە یاکو ئەم تێدا نەبوونا خوە یابوری دسەلمین،ن ئەوا د بێدەمیێدا یاکو ئەم نەیی!، ئەوا وان چاخان یاکو پەیڤا هەبوونا "دەم" نەی! بەلکو هەر و هەرێ بتەنێ بوونا خوە دلەیزاندی د بوشاهییێن گەردوونی دا.

مە خوە نە خاپاندییە!، بەلکو هێشتا مێشك نڤستییە! و نەشیایە بسەلمینت وەکە پێتڤی کا ئەڤە چیە ڕوویی ددتن! وئەڤە چییە ئەم دکن! و بۆچی ئەڤ چێژا یێ کو ئەم خوە فێربکن هاتییە پەروەردەکرن دناڤا هوندر و لەشێن مەدا؟ و مەناڤ کرینە هەست!.

ئەڤ وێنە هەروەکی خشتێ دەروونێ مەیە، ئەوێ "هەر تشتێ تەهەبت هەروەکی تە چ نەبی!"، ئەرێ ئەڤە ئالۆزییا ناخێ مەیە، ببورینا تەمەناندا ئەم د ئەڤان هەمی ڕێکێن ئالۆز و ئالودە یێن نافخوەییا خوەدا دبورن، لێ ئەم هزردکن ژیان ئەڤێ ئالوزیێ و نە ئارامیێ ددتە مە، بەلێ ڕاستی ئەوە "کو دناخێ مە ب خوەدا خشتێ ئالۆزیێن هەبوونێ کێشاییینە، وئەڤ خشتە هەر ئەون یێن دناڤا هەموو بونەوەراندا".

Roj A ME PHOTOGRAPHIC

ئەم ئاوێنا شڕوڤەکرنا گشت بونەوەرانن، مە چ کێشە ل گەل ژیانێ نینن! بەلکو هەموو کێشێن مە گرێدایىە بناخێ مەڤە، و مە کێشە و ئاریشە یا دگەل خوە هەی، وەرە! گرفتا تە تۆیی و تۆ ئەڤێ نهێنیێ نزانی! و ژبۆ ئارامیێ تۆ پەنایێ بی ل بەر جیهانێ و هەموو ئەو پێداویستێن کو د ژیانا تە یا ڕۆژانە دا تۆ دبینی و هزردکی کێشاتەیە و دگەل نە بدەستڤە ئینانا ئەوان تشتان یێن ل بەر دەستێ تە نەیی!.

ئەڤە نەبتنێ بۆمە و ژیانا مە یا ڕۆژانە گرفت و ئاریشەیە! بەلکو نە زانینا ئەڤێ کێشێ شێتاتییە و مروڤ ژێ دبتە شێتەك نە هوشدار بەلێ هزر دکت دروستە و پێشکەفتییە!.

ئاها هەوە شێتاتی دیت! یاکو هەوە هەمیان ڤیای بزانن کا شێت چ دکن ؟ و کینە؟.

بەلێ، ئەم شێتێن هەرە پێشکەفتینە، ژبۆ داگرتنا هەست و نەستێن خاپینەرێن زکماکی یێن ژین و ژیانێ دهێن خاپاندن، بەلێ ئەڤە خاپاندنەك زانستییە و شێتبونەك سروشتیە کو کەفتییە دناڤا ئەمێن مروڤ و بونەوەر دا. باشتر ئەوە بهەر تشتی بکەنن و بگرین ژبەر دەستدانا خوە، ژبەرکو ئەم هەر تشتن! و هەر تشت ئەمن!، دیسان چیروکا بوونا مە ل گەل ئەڤێ کێشێ گرێداییە بدەستپێکا دروستبوونا مەڤە، ئەگەر ئەڤ کێشە نەبن، کەواتە ئەم ژێ نابن و پەیدانابن!، بەلێ ئەگەر ئەڤە سەیربتن! مانە سەیرتر ئەوە کو ئەم هزر بکن ئەڤە کێشامەیە یێ کو مە ئەڤە ژبۆ خوە ئیناتبت و کەیف لێئینات بت!، مانە گرفتە لبەر دەم مروڤایەتیێ هزربکن کو ئەو هەر ئەون یێن کو نها ناف لخوە دکن (مروف)! و دبێژتە خوە (ئەز)! و بتەمامی ئەڤە ئەزم و ئەز یێ خوەمە!، بەلێ بتەنێ ئەو تشت یێ تەیە! یێ تو ببینی و دروست بکی، بەلکو ئەو تشتێ هاتییە دروستکرنێ ئەو نابت یێ تە! چۆنکی ئەڤە یاسایەکە ژنهێنیێن سروشتی لسەر ڕوویێ ئەڤێ ئەردی، ئەوژی تو دروستکرییەکێ یێ دەستکردی، هەر چ تشتێ دناڤا تەدا هەی و تە پێهزرکری یێ تەیە و تۆی! هزربکە نەیێ تەیە و نە تویی! چۆنکی ڕۆژەك د ئەردی دا هەیە "ئەز و منێن تە" دێ تە هێلن یێ پرسێ ژتە بکن و یێ هزر و هوشداریێ ژێ بدن تە، هەر وەکی هاتنا تە یا یێ ژڤان، چۆنکی، هاتنا ئەوان و چوونا ئەوان مەرەمەك بوو ژبۆ دروستبوونا هاوکێشەیەك فیزیکی دناڤا دەر هاڤێتنا ئەزەك وەکی تە ژبۆ ناڤا د سروشتی دا.

"دناڤبەرا نێربوون و مێبوونێ دا، چ تشت نینە جوداهی!
بتەنێ ئەگەر وێنەك نەبتن".

ئەز لتە ناگەرهم! بەلکو دێ تە بم، بۆ وان جهان یێن نە وەکی تە بڤێت تۆ لێ بمینی وبژی! ئەرێ وەرە! ل داری سوار ببەڤە داکو تە ببمە ئەردەك دی و تە ل جهەك دی و ل سەر زەمینەك دی هەبوونا تە بکم نشکڤین بۆتە یێ کۆ تۆ پشکداریی لسەر بڕیارێت "بوون و هەبوونا خوە" ل سەر هەر تشتی!، بەلکو بتەنێ هزر بکە لسەر هەر تشتی، وەرە! دا "تە بکم تو" و تو ژی جاردن هزربکی تو کی؟ چەوا تو هاتی! و تو بوویە تو!، ل دەما ئەز پەردێ ل سەر ڕوخساری لا ددم، ئاها هینگێ هزر نەکە هەموو ڕاستی ژ دایکبوون، بەلکو هەموو ڕاستی بوون نەڕاست بەلێ هێشتا تە نە زانییە، بتەنێ هزرکرناتە دەربارەی پەردەیی دەستپێکە، دێ دەم بۆ تە هێتن کو تۆ ئەڤان پرسیارێن نە پڕسیار و بەرسڤێن نە بەرسڤ تێبگەهی، ئەوێن د فەلەکا بوونێدا چ واتا و دەم بۆ نەی!، تو ژ چ دەستپێکا دەستپێنەکە! بەلکو هەر سەرهلدانەك ب خوە دەستپێکەکە د سازدانێ دا، ژبەرکو بوونا تەژی ب خوە سەر هلدانەك بوو ژبۆ دەستپێکەك نە بمەبەست و بێ مەبەست، لەوڕا، ئەو ئامرازێن د هوندرێ تە دا یێن هوشداریکرنێ، مەزنترین بەلگێن سەلمینەرن ژبۆ گەهاندنا تە ب مەبەستێن بوون و هەبوونێ.

لەوڕان، تە چەوا بڤێت هزربکە! و تە چ بڤێت بکە! بتەنێ نە بێژە ئەز چ بکم؟ یان دێ چ کم؟ چۆنکی نها دەما هەر تشتی یە و تۆ یێ هەی، دەما هەر تشتی یە خوە هەتا مرنێ ژی.

ئەگەر تۆ ئەڤێ چەندێ نەکی پەیرەو! نە بتەنێ ژین و ژیار، بەلکو ڕۆژەك دێ هێتن تو ب خوە ژی دێ خوە هێلی و دێ ژ خوە ڤەبی و تۆ نابییە تۆ!، لەوڕان ڕابە داکو پتر پاشەڕوژ تە نەهێلتن چۆنکی چوون و هێلان ژی بورین بەس براوەستە.

سەرۆکێ بزاڤا ئاشتیا ناڤخوەی/

ڕێزدار(د.موسا کەڤاڵ)

"کونسەیا بلندا بزاڤا ئاشتیا ناڤخوە".

پشتی تەمامکرنا هند کارێن ئامادەکری، مە دەست ب "کونسەیا بلندا بزاڤا ئاشتیا ناڤخوەیی" کر، ئەڤە ناساندنەکا کنە لسەر پڕۆژێ دەستوور و پەیرەوا وێ ئەوا کو ژبۆ هەوەیێن ڕێزدار پێشکێش دکم، ئەز دخوازم ل ئەڤێ مەتنی دا، هند ئاگەهدارییێن کورت ل سەر وێ و ل سەر ئورگانا وێ یا سەرەکە کو "کونسەیا بلندا بزاڤا ئاشتیا ناڤخوەی-کوببان" دیاربکم:

بزاڤا ئاشتیا ناڤخوەی-بان، بزاڤەکە هزرمەندی و ڕیفورمی و ئاشتییە، ل سالا (٢٠١٦) هاتییە ئاڤاکرن، ژ هینگێ وەرە، ژبۆ ئاشتییا ناڤخوەی و بەلاڤکرنا زێهنییەتا وێ خەباتێ دکە، ئەڤرو بەشێن (بان)ێ ل کوردستانێ و ل گەلەك جهان هەنە، هەر ژ دەرڤەی کوردستانێ هەتا دگەهییە هەر چوار پارچێن کوردستانێ، هەر وەسان ل وەلاتێن بیانی بگرە ژ وەلاتێن ئەوڕوپا، ڕوسیا، ئەمەریکا، و ل وەلاتێن گرنگێن عەرەبی مینا /میسر و سعودییا عربی.

-جەوهەرێن (بان)ێ ب ئەڤان (٥) پێنج سالۆخەتێن ل خوارێ دهێتە ناسکرن:

١-نە سیاسی: (بان) نە بزاڤەك سیاسییە، لەوڕا ئەو ژبۆ دەستهەلاتدارییا سیاسی نە هاتییە دامەزراندن و ژبۆ ئەڤێ ئارمانجێ کار ژی ناکت، بەلێ تێکوشینێ دکت کو سیاسەت ب ئاشتییانە لناڤا کوردان دا بهێتە کرن.

٢-سەربەخوەیی: (بان) نە گرێداییە ب چو بزاڤ و کومەلێن مەدەنی و پارتێن سیاسیڤە، لەوڕا ئەو ب هزرا خوە و ب بریارێن خوە، ب ئیرادا خوە، خەباتا خوە و پەیوەندییێن خوە، بزاڤەکە سەربەخوە یە.

٣-نە تاگێری:(بان) تاگێریێ یان پشتەڤانیێ ژبۆ چ لایەنێن سیاسی یان مەدەنی ناکتن ل دژی لایەنێن دی، بتەنێ ئەو نە بتن ڕەفتارەك ببتە ئاریشە دناڤبەرا هێز و لایەنێن کوردستانی دا.

٤-ڤیانگێری: بان دباوەری و دکارێن خوەدا، چ دژایەتیێ یان کەرب و کینێ ژبۆ چ پارتی یان لایەنێن سیاسی و مەدەنی یێن کوردستانی ناکت، بەلێ ڕێز و ڤیان ژبۆ هەمووان هەنە د چارچووڤێ بەرژەوەندییا گەلێ کوردستانێ دا، پشتەڤانیێ ددت ئەوان و هەفکاریێ دگەل ئەوان دکت.

٥-نە گرەوی (altenatif): (بان)، نە گرەوە ژبۆ چ پارتی و سازیێن سیاسی یان جڤاکی، ئەو دخوازە و دخەبتە کو لایەك، پارتیەك یان سازییەك خزمەتا بەرژەوەندییا گەلێ کورد و دۆزا وی دا ل سەر ئاستێن سیاسی، ئابوری، جڤاکی، چاندی، دبلۆماسی یان زانستی....هتد بکت، داکو دخەباتێن خوەدا پێشبکەڤت و هەر سەرکەفتی بمینە ژبۆ بجهکرنا ئارمانجێن بزاڤا ئاشتیا ناڤخوەی.

قوناغەکا نوو یا گرنگ دەستپێدکت: ئاڤاکرنا کونسەیا بلندا بزاڤا ئاشتییا ناڤخوەی-KOBBAN .ئەم دێ ل خوارێ ئاماژێ ب هندەك خالێن سەرەکی ژ بنەماییێن هزری و فیلوسوفی، ژ ئارمانج و پەیرەوا وێ یا هوندڕی بکن.

١-بنەمایێن KOBBAN ێ، هەر وەکی د بەندێن ١-١٧ ێن دەستووری دا ژی دیاردبن ل سەر هند بنەمایێن هزری، فیلوسوفی، نرخ و بهایێن ئاشتییانە ئاڤا دبە:

ا-KOBBAN، کوردستانیێ لسەر یەکبوونا وەڵات و نەتەوەی دهێتە ئاڤاکرن، جوداهێن دناڤبەرا زاراڤ، ئاین، ڕێباز، هەرێم و برێن نمونەیی یێن کوردستانێ دا، تاکە ژبۆ ئاشتیێ و ئارامیێ و پێشڤەچوونا وان، لسەر ئاستێن سیاسی، جڤاکی و شارستانی کاردکە.

ب-KOBBAN: باوەردکە کۆ زێهنییەت و ئەقلیەتا چارەسەرکرنا ئاریشەیێن سیاسی ب ڕێکا دان و ستاندنێ، بهەڤ وەرگرتنێ، ڕێزگرتنێ و هەڤ بورینێ، پێدڤیاتێن مەزن و ژیندارینە ژبۆ ماینا گەلێ کورد و ستاندنا مافێن وی یێن سیاسی، کارگیری و چاندی.

ج-KOBBAN باوەردکە کۆ هەڵوەشاندنا چاند و زێهنییەتا کەرب، کین، تولڤەکرن، هەڤپوچکرن و نە هێلانا مەترسیێن شەڕی و جڤاکی نە پێدڤییە کۆ کارێن زانیاری و چالاکیێن ڕێکخستنێ ژبۆ وان بهێتە کرن.

د——KOBBAN، پڕ پێتڤی و زەڕۆری دبینە کۆ بنەمایێن هزر و فیلوسوفی یێن ئاشتییانە، ب ئاوایەکێ وەسان دناڤ جڤاکێ سیاسی و مەدەنی دا، ل کوردستانێ بەڵاڤ ببت، کۆ دپاشەڕۆژێ دا نفشێن نوو ب سایا وان بکارن ب ساناهی توباهیێ دناڤا خوەدا جێبەجێ بکن و لهەڤ بهێن لێ بزەحمەت شەڕ هەڤ بکن.

٢-ئارمانج:(١٨-٢٩).

ا-کونسەیا بلندا بزاڤا ئاشتیا ناڤخوە-KOBBAN ، ژبۆ بجهکرنا زێهنییەتا ئاشتییا ناڤخوەی، ل ناڤ تێکلێن سیاسی، جڤاکێ، د کرنێ دا، دگوتنێ دا، هەموو جورێن خەباتێن پێتڤی دکە و ددتە کرن.

ب-KOBBAN ، کونسەیا بلندا بزاڤا ئاشتییا ناڤخوەیی، بەشێن خوە ل هەمی پارێزگەهێن باژێرێن کوردستانێ ئاڤا دکە.

ج-هەر ئەندامەکێ بزاڤا ئاشتییا ناڤخوەیی ژبۆ توباهیێن سیاسی و ژبۆ نە هێلانا مەترسیێن جەنگا ناڤخوەیی دخەبتە، پروفیسور، ئاکادمسیان، هونەرمەند، سترانبێژ، شانوگەر، نڤیسکار، سیاسەتکار، سینەماکار......هتد، هەر د بوارێ خوەدا ب هەڤڕا یان ب کت کت ب ئەڤان ئەرکێن نەتەوەی ڕادبە.

٣-ئورگانێن KOBBAN ێ:

ا-هەر وەکو د پەیرەوی دا ژی هاتییە د بەندێ (٢٥-٤٨) کونسەیا بلندا بزاڤا ئاشتییا ناڤخوەیی- بانێ یا سەنتەرێ بریارێن سەرەکییە.

ب-ئەو ژ کەسانێن بژارە یێن جودا جودا ڕۆڵ و باندور د بوارێن هونەری، جڤاکی،سیاسی و ئاینی دە، ل هەر چوار پارچێن کوردستانێ و ژ دەرڤەی وەڵات پێك دهێت.

ج-تایێن خوە ل پارێزگەهان و باژێرێن کوردستانێ و ل دەرڤەی وەڵاتی ئاڤا دکە، ئەم ب ئەوێ هێڤیێ نە کۆ ئەڤ پرۆژا دەستورا KOBBAN ێ، و خەباتا بجهکرنا وێ، ب سایا دیتن و بەشدارییا هەوەیێن هێژارە زەنگین و خورت ببە، و بهەڤرە ب ئەڤی ئەرکی ڕابن، و ئەڤێ نامەیێ دگەڵ پرۆژە دەستوری ژبۆ هەوە یێن ڕێزدار برێ دکن.

(مەریڤان تاها)

هەلبەست/

"بەرچاڤکا چەمیایی".

من گوت :

ژ تە حەز دکم !

بەرچاڤکا خوە ژ بەر چاڤا

ڕاکر؛

دەست بسەر ڕهـ و سمبێلێن خوە دا ئینایە خوار

چەند پێلەک ل جغارا خوە دا

جغارا وی سۆت !

وەکو لەشێ وێ ژنا

خوە سۆتی،

ئو بای خەتیرا وێ

ب شێوەیێن سەیروسەمەر

دکێشان سەر ستویێ دارەکێ .

من گوت :

ژ تە حەز دکم !

سەرێ خوە چەماند

ئو ب بەرچاڤکا

چەمیایی ژ خەیالێ

دیت کو چەقەک دارێ مە

ئو دێ ئەنیا وی خیچکینم

ژ ژڤانا ئەشقێ

وی نەدزانی،

هەمی مرۆڤ ئاگرن

ب تنێ جارەکێ ڕووی ددەت

بسۆژی ل گەل لەشێ کەسەکێ.

....

"هەولا مانێ"

"ئەڤ بزاڤە
ژدەرئەنجامێ
ژدەستدان
و هێلان
و نەمانێ
سازبوویە ".

ئەندازیار/
دلمان كوچەر) و
(نڤیسەرێ وندا)

P H T O G R A H I C

ROJ A ME

-"هاتیە داكو هاتێ فێربكتن كو ئێدی چوون نینە! و چ تشتێ نە هێلتن وەكو نەمان، بەلكو هەر تشتێ هەی بتەنێ نە ئەو تشتە، یێ مە نەگوتی و ئەم نزانن!.

بەلێ دەما مە زانی و مە گوت؟، وی دەمی ئەوژی یێ هەی!...ئەرێ هەر ئەندامەك لەشێ من دبتە ئەزەك، دەما هزردكم كو ئەگەر هەر پارچەك من ژمن ڤەببتن ! ئەرێ ل وی دەمیدا كیشكم ئەز؟. یان ئەگەر لەشێ ئەم هێلان و ماددە ژمەڤە بێ! ئەرێ دێ ب چ زمان ئینمە سەر زمان كا من؟ و كا ئەز؟كیشكم ئەز؟ و كانێ من؟ لەوما ئەم گەهشتێ باوەرێ كو مە پەیوەندییەك بێدەم و بێدەستپێك هەیە دگەل گشت گەردوونێ و ئەو تشتێن ئەم هەمیێ ب چاڤ دبینن ئەو ئەم هەمینە. ژبەركو ئەو نە بتنێ ئەمن یێن ئەم دبینن كو ئەمن! بەلكو هەر تشت ئەمن و ئەم هەموونە. بەلێ بپێچەوانەژی ئەم دشێن ئەڤێ گوتنێ ڤەگەرینن كو ئەم نە هەر تشتن! بەلێ هەر تشت ئەمن و بەشەكن ژناما گەردوونی لسەر روویێ ئەردی.

تۆ دبینی! ئەوێن لپشتی دەمێ مە پەیدادبن!، چەوا وەك مەهزردكن كو هەر و هەرن؟ تۆ دبینی ئەوێ نها مە دبینت هزردكتن ئەم چوون بەلێ ئەو مان! بەلێ ئەو ییێت ماین دا بچن...!.

"ئەگەر، شەیتان وەكالەتا ئەردی بكتن تا ئەم خوە ژێ بپارێزن! و خوداژێ لئاسمانا مە ئەزموون بكتن! كەواتە ئەم خوێندكارەكن دئەزموونا شەیتانیدا یێ دەردچن تاكو بەرسڤا شەیتانێ خودێ بدن".

ئەم عەینەنە، نەبتێ دگەل هەمی لڤینێن تە وەكتەنە! بەلكو لدەما تو دهێ لهەمبەری مە! مە لگەل خوە دئینی و ئەم دبن تو! بەس جوداهی دناڤبەرا مە و جوەدیكێ دا ئەوە! لدەما تو ژ دەڤ مە دچی ژێ ،ئەم ناچن و دمینن هەر و هەر....

''هەرە وی جهی یێ تۆ تێدا ئارام..یێ لدەما تۆ ژێدەركەفتی تۆ بۆ دگری، لەوما حەزدكی بچی تێداڤە! دزانم تە چ جهەك ژ وی جهی خوەشتر و ئارامتر نەدیتییە، لەو دخوازی بچی تێداڤە! بەلێ تۆ دزانی نەشێ بگشت بچی تێدا هەما دخوازی بئەندامەك خوەژی بەشدارییی بۆ چونا تێدا ئەڤچا چ لێڤ بن یان دەست و تبل !!! یان هەر ئەندامەك تەبتن لەوما دخوازی و دنالێ هەردەم ژبۆ وی جهی!".

شەیتان ب تەنێ ل ئەوی دەمیدا شەیتانە ل دەما خوە ناسنەكت شەیتانە!.

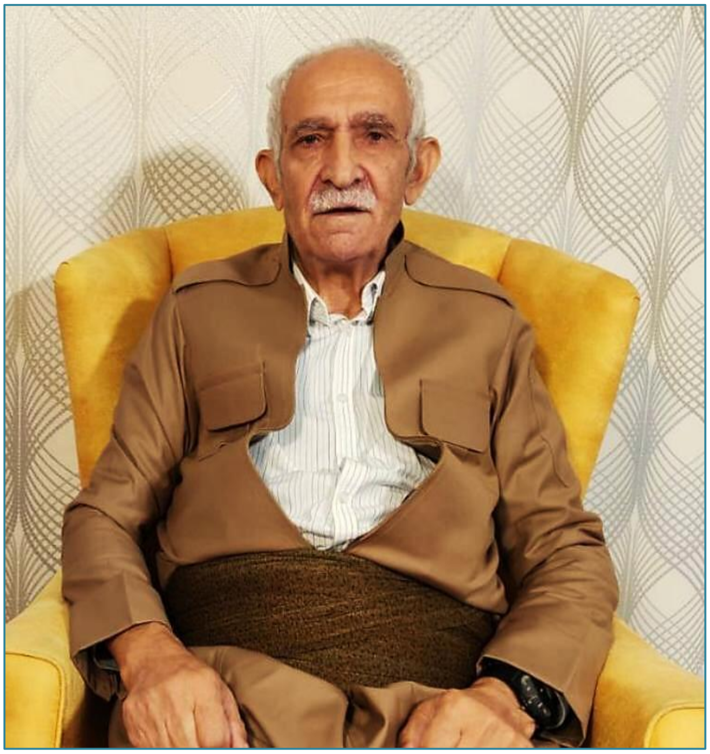

شێوەرمەندێ گوڤارێ و ڤەکولەرێ بەڵگەنامێن کوردستانێ هێژا/ (کەرەم سەرحەدی).

کورتییەك لسەر داگیرکرنا کوردستانێ لساڵا ١٥١٤ دهندەك بەڵگەنامێن نوودا.

ل سالا (1514) شەڕێ چالدێران دناڤبەرا (ئوسمانی-سەفەوی)یا دا دەستپێکر. (ئدریسێ بەدلیسی) هاریکارییا دەولەتا ئوسمانییان دکر و ئوسمانی د ئەڤی شەریدا ب سەرکەڤتن.

-ئایا (ئدریسێ بەدلیسی کییە)؟.

ئدریس کۆرێ حوسامەددین عەلی یە، ژ پارێزگەها بەدلیسێیە، دەمێ دەولەتا حەسەنێ درێژ (ئاقوون) ژ لایێ (شاهـ ئیسماعیلێ سەفەوی)ڤە تێک چوویی. ئیدریس چوو دەف سولتانێ ئوسمانییان و هاریکارییا ئەوان کر. و پەرتۆکەک نڤیسی بناڤێ (هەشت بهەشت) و د ئەڤێ پەرتۆکێدا بەحسێ ژیانا ٨ پادشاهێن ئوسمانییان کر، پاشی کەڤتە ناڤ کوردستانێ ل گەل هەمی مێرێن کوردستانێ تێکەلی کر، عەوانا (بەکۆ یان جاشان) هاریکارییا ئوسمانییان کر.

شاهـ ئیسماعیل کۆرێ شیخ حەیدەرییە، ئەوژی کۆرێ شێخ جونەیدە، ئەوژی کۆرێ شێخ عەلی یە، ئەوژی کۆرێ سەفەددینە،ئەوژی کۆرێ فیروز شاهێ کولاهـ زێرینە. ژ شنگالێ چووینە ئیرانێ و ئەسلێ ئەوان کوردن. ل پارێزگەها ئەماسیا میرێن کوردا پەیمانەک ل گەل ئوسمانییان دا گرێدا، ب ئەڤێ چەندێ و ب هاریکارییا کوردان ئوسمانییان شیبیا کوردستانێ ژ دەستێ سەفەوییان بستینن.

ئدریسی ٧ نامە و گەلەک ڕاپۆرت ژبۆ سولتان سەلیمی فرێکرن، وەسیقا ئوسمانی دبێژیت سێ مروڤ بونە ئەگەرێ ڤەکرنا کوردستانێ ١. سولتان سەلیم ٢. ئدریسێ بەدلیسی ٣. محمد پاشا، ژ ئەڤان هەرسێ کەسان دوو ژ ئەوان کوردن لێ سولتان سەلیم تورکە، (محمد پاشا) ژ کوردێ ئامەدێ یە ئدریس ژی ژ بەدلیسێ یە، دەما کۆ سولتان مورادی هەتا بەغدا داگیر کری هەموردستان دکەڤتە بن دەستهەلاتا ئوسمانییا، ل سالا ١٦٣٩ دەما ل قەسراشرین دا پەیمانەک دناڤبەرا ئوسمانییا و سەفەویان دا چێدبت، کو کوردستان دبتە دوو پارچە، پارچا ڕۆژهەلاتا کوردستانێ ددنە سەفەویان و روژئاڤایا کوردستانێ ددنە ئوسمانیا، ب ئەڤێ پەیمانێ کوردستان دبتە دوو پارچە، ل سالا ١٨٢٨ شەڕ دروست دبت دناڤبەرا ئیران و ڕۆسیا دا دئەڤی شەڕی دا ئیران ناچار دبت دناڤبەرا ڤان هەردوو دەولەتان دا پەیمان دروست دبت ئیران بەشەکێ ژ ئەردێ کوردستانێ ددەتە روسیایێ ل سەر وی

ئەردی سێ دەولەت ئاڤا دبن ١. گورجستان ٢. ئەرمەنستان ٣. ئازەربایجان، ل سالا ١٩٢٣ پەیمانا لۆزان دروست دبت ل ئەوی دەمی کوردستان دبیتە چار پارچە هەر پارچەیەکێ ددەنە دەولەتەکێ، ژبەر ئەڤێ چەندێ ئدریسی خۆاستییە کۆ کوردستان بتنێ ئێك پارچە بت.

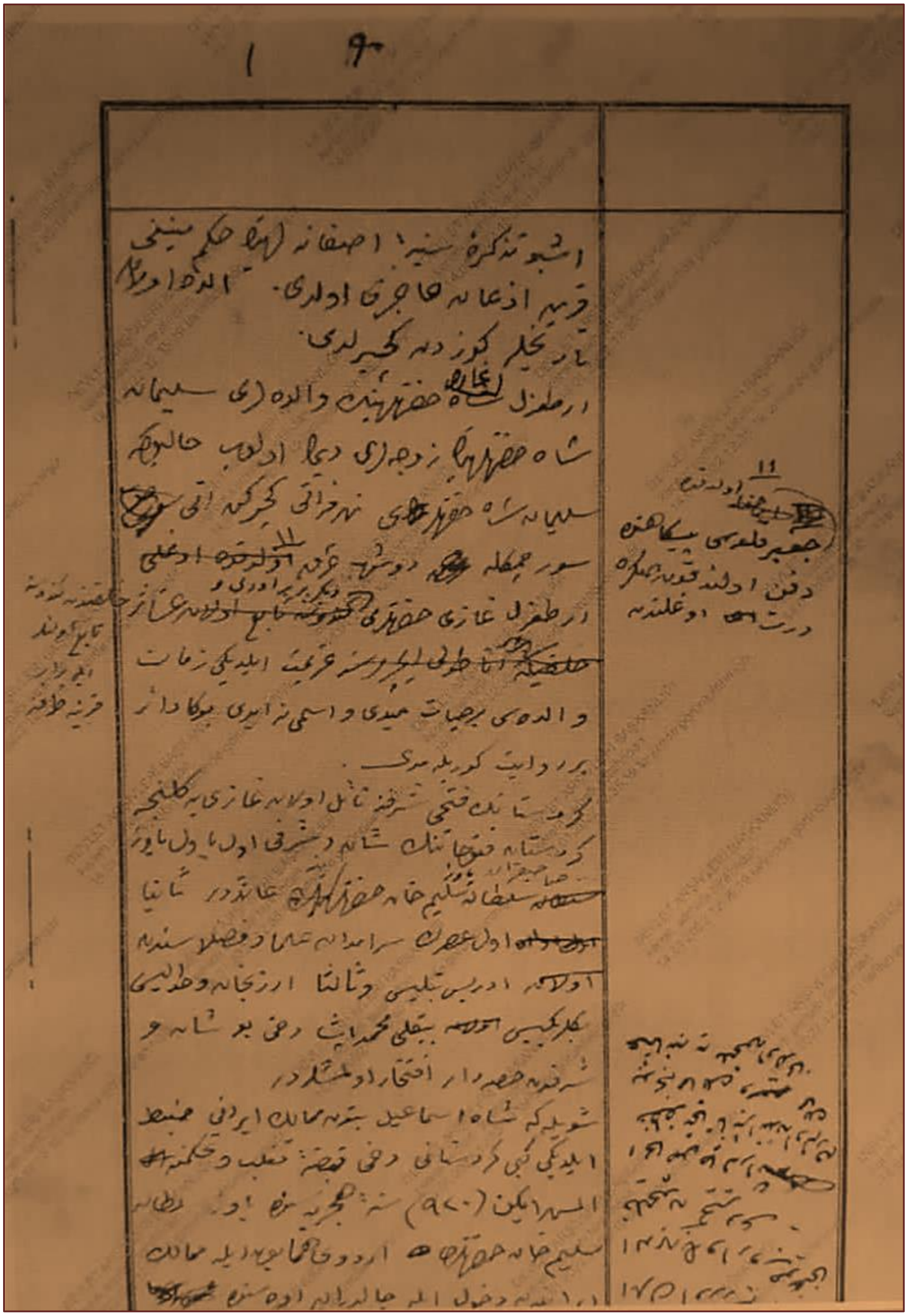

(شێخ جیهاد شێخ اسماعیل

شێخ عبدالسلام بارزانی)

"دەربارەی هندەك ڕودانێن دیروكی یێن هوشمەندییا نەمر بارزانی ژبۆ گوڤارێ ڕاگەهاند كو پێشتر نە هاتبوون ڕاگەهاندن".

بەشێ ئێكێ....

لدەما دگەل بارزانی.

شێخ جیهاد بارزانی:

"ئەو چێكرییەك خۆدایی و ئیلاهی بوو، خودێ ئەو بۆ گەلێ مە هنارتبوو، هەتا وی ڕاددەی ژی ب هەیبەت بوو، ل دەما پشتی كوچا وی نەیاران ژ گوڕی ئیناتن دەر و ل دەما چاڤێن وان بسەر و سیماییێن بارزانی كەفتین، ژبەر هەیبەتا ڕوخسارێ وی، ترسەكێ ئەو گرتن و دەست ژێ بەردان ئانكو لدەما مریژی نەیار ژێ دترسان و ڕەڤین".

دلێر دلێرین:

ئەڤە سەلماندنا وێ ڕاستیێ یە كو ئەڤ كاریزمای بنسترێ نەتەوەكێ د فەلەكا ئەردیدا سازدا، ئێدی نە بتنێ ترس ژ وێنە و ڕوخساری بەلكو ترس ژ ناف و بزاڤا نە مران.

-شێخ جیهاد بارزانی:

"ڕەمزا نەتەوا كورد ژ پتری هەموو وەرزان گەلەك هەستدارێ وەرزێ بەهارێ بوو".

-دلێر دلێرین:

ژبەركو سروشتێ كوردستانێ ل بهارێ دگەهشت لوتكا جوانیێ و چاڤێن بارزانی ب دیتنا ڕەنگێن (كەسك و سوڕ و زەر) هیڤیەك گەشتر ژ ڕۆناهیا ڕۆژێ ددان بەرچاڤێت وی.

-شێخ جیهاد بارزانی:

"نەمر بارزانی گەلەك گوهداریيا دەنگێ هونەرمەند (محمد عارف جزیری) دکر، هەروەسا چەندین دەنگ بێژێن دی وەکی (حسن جزیری)".

-دلێر دلێرین:

بزاڤا بارزانی ژ (سروشتی و ڕەسەنەتییا فۆلکوری) یێ گەشەکری ژبەرکو نە بتەنێ کاریگەرییا سروشتێ کوردستانێ ل سەر ئایدولوجیا بارزانی هەبوو، بەلکو ڕەسەناتیا فۆلکلور و هونەرا کوردی ژی هێڤێنەك دی بوو ژبۆ گەرمگرنا شورەشا نەتەوەی و بزاڤا بارزانی دگەل ئایندەیێ نەتەوا کورد.

شێخ جیهاد بارزانی:

" ڕۆژ هەبوون ٢٤ ڕۆژان جل و بەرگێن خۆە نە دئێخستن و دیسان لدەما ئەم ل(پێنجوین) و (باڵەکایەتی) دمان، شەڤ هەتا دبوو سپێدە بارزانی نە دنڤست و هشیار دما، ژبەرکو وەڤدە وەڤدە سەرەدانا وی دکرن و ئەو هەر دەم بشوڕەشگێرانڤە خەریك دبوو، خەریکی ڕزکارکرنا کوردستانێ بوو".

دلێر دلێرین:

"ئەڤە ڕێکا قوربانیدانێ نیشا مەدکتن، کوردبوون قوربانیدانە و هەلویستەك گیانییە، هەر ژدەستدانا مال و میراتی هەتا گیانێ جەستەیی ."

-شێخ جیهاد بارزانی:

"ل دەما شەڕەك گەلەك گران لگەل نەیارێن کوردستانێ ئەنجامدابا و بتایبەت ئەگەر ئەو شەڕە سەخت و مەزن با، بارزانی ژبەری جەنگی دا شعرەك (مەلایێ جزیری) خوینت".

دلێر دلێرین:

دبێژنە ئەڤێ (ڕوشنبیریا شورەشگێری) کا چەوا مروڤەك نەشێت یێ سەر بچتن، ئها بڤی ڕەنگی بارزانی دیوانا (مەلایێ جزیری) کرییە جورەك دی یێ تێکوشینێ، ئەڤە ژی گەلەك سەرکردێن مەزنێن جیهانێ بڕێکا نڤیسەرێن خوە هێڤێنەك دی دایە گیانێ خوە یێ شوڕەسگێری و نەتەوەیێن خۆە ئازاد کرینە لسەر جورێن هوشمەندیێن وێژەیا بیرمەندێن گەلی و ئەدەبیاتا خوە.

(اديبا عزالدين تاهێر)

"هەی كوردستان!".

پەخشان/

ئە گەر ڕۆژەكێ تۆ هاتی بۆ خاك و وەلاتێ من، وەكو شێوەی پیرمێرەك ڕەش پوش و ڕێچكەك سپی و خێلییەك رەش ب زاراڤە كێ بیانی، ب چاندێ عەربی، چاڤێن سار و ب ترسڤە نە هێ!.
بۆ مە باس ل مرنێ نەكە و نە چە گوڕستانێ، چونكی گوڕستان دوماهیكە نابت دستپێك بت، ئەڤێ جارێ ل زاراڤێ چو كەسان سوزێن ڤالە نەدە، نەفتێ لسەر سفران نینە و نانێ مە ل سەر سفرێ بێهێلە، بلا بمینت ژێ گەهرەپ و ئاڤا هەروە نە بێژە بەلكو ژ كەد و ماندیبوونا مروڤان بو مە بێژە، ژ ئاڤەدانی و چاكسازییان بێژە، پەیمانێن كورە بۆ مە نەبێژە !، باس ژ پسپوری و زانست و هەست و ئارەزویان بكە.

هە ی ئازادی!
ئە كەر ڕۆژە كێ تۆ هاتی، بۆ وەڵاتێ من ب كیف و خوەشی ڤە وەرە، ب خێلییەك ڕەش و خوناڤەك پوش نەهێ، ب خوە پێشاندان و سە ربازی ڤە نەهێ، ب ئاواز و میوزیكا ڕەنگان ڤە وەرە، باسێ ئولپەرێس و جەنگ و شهیدان بۆ مە نەكە، باسی مروڤایەتی و ئاشتی و ئازادیێ بكە، بۆ مە باس ل ژیانێ بكە و پەنجەرێن ڤەكری، دلێت مە دگەل بایێ ڕۆژهەلاتێ ئاش بكە، مە ب دوستی و هە ڤالینێ و ڤیانێ بدە ناسكرن و مروڤ بوونێ نیشا مە بدە، مە فێر بكە مروڤایە تیێ، نیشا مە بدە كا دێ چاوا ژین! دێ چاوا فێربن! كو مرن ل دەمێ خوە دانە.

هەی ئازادی!

هه کەر تۆ گەهشتی لسەر ئاخا وەلاتێ من، بۆ دلێن مه یێن بڤین پێنگاڤان باڤێژه، ڤیانا خوه د دلێ مه دا بێخه، دا ئازادی ل ناخێ مه دا پەیدا ببت و لگەل هیچ تشتەك دی نەهێته گوهورین لگه ل هەر هەناسەکێ لبیرا مه بت کو تو ژ هەناسەی گرنگتری داکو بزانن ئازادی نه پاداشته بەلکو بەرپرسیاره تییه.

مه فێر بکه! کو خودان کرنا ته و هلگرتنا ته یا ب کەدە!، مه دگەل خو ەبده ناسین! چونکی ئه م گەلەك چ ته نزانن بەس بتەنێ ناڤێ ته مه لسەر دەڤێ خوه "منه من" کرییه!.

ئەم ب درێژاهیا مێژویەکێ ژ ته بێ بەهر ماین، ئەگەر تۆ هاتی ب هێمایەکێ وەره! دا ته بناسن.

ئەی ئازادی!

هەکەر هاتی بۆ وەلاتێ مه، ب ئاگەهداری و هێمنی وەره، تاکو نه وەبت ل سەر دەرگەهێ ئەڤی باژێری ب شێری گەردنا ته ژێ ڤەکن، دا کو ته دناڤا مێشکێ دیروکێ دا نەهێلن و ته ژ مه بدزن، دا کو ئەم ته بێ دەستهەڵات و بۆ چو تیشتەکێ نەدروست نه وەرگرن.

تۆ دزانی!.

بهایێن پێنگاڤێن ته لسه ر ئەڤێ ئاخێ،

خوینا باشترین زاروکێن ئەڤێ ئاخێ بوییه!.

بهایێن ته گرانترین بهایێ هه موو جیهانێیه!

به س ئەڤێ جارێ ب ئاگەهداری وەره !! ب ئاگەهداری وەره!! ب ئاگه داری وەره!!

ئەی وەڵاتێ ڕۆژێ.

" ئامانج ئەوەیە!

کە تاك بەدوای بەدەستهێنانیدا دەگەڕێت "

سەرنوسەر/

(ئەفراح فارس)

ئامانجی ژیان...

ئامانج ئەوەیە کە تاك بەدوای بەدەستهێنانیدا دەگەڕێت، ئامانجەکان بناغەی ژیانمانە بۆ ئەوەی سەرکەوتوو و بەختەوەر بیت ، دەبێت ئامانج بۆ ژیان دیاری بکەیت، ئامانج ئەوەیە بەهای کەسێک ببەخشێ و مانا بە ژیانی خۆی بدات و هەست بە بەهاو ژیان بکات بۆ ئەوەی خۆی دەیهەوێت بە دەستی بهێنێت و کەسێکی بەسوود بێت کە لەگەڵ کەسانی تردا لە دۆخی متمانەدا نەبێت، بەدیهێنانی ئامانج لە ژیاندا تەمەڵبوون و خۆئامادەنەبوونی کار یاخود بەدیهاتنی نییە، بەڵکو بە گەڕان و دانانی ئامانجی تایبەت کە ئەو کەسە دەخوازێت پێی بگات بۆ ئەوەی ژیانی مانادار بێت.

بوونی ئامانج لە ژیانماندا ژیان مانادار و خۆش دەکات، باشە ئامانجێکی گە ورە لە هزردا دابنێیت و کاری بۆ بکەین، ڕەنگە چەند ئامانجێک بێت و یەک ئامانج نەبێت، چونکە ژیانمان چەندین لایەنی تێدایە، ئامانجێک هەیە بۆ لایەنی ڕۆحی، پەروەردەیەکی تر، ئاواتەکانی لە کاردا ، ئامانجێکی تەندروست ، تەماحی شەخسی، تا کۆتایی لیستەکە ، هەموو ئەو ئامانجانەی ڕۆژانە بەدوایدا دەگەڕێین و کاری لێ دەکەین.

ئامانج دڵ خۆشیت پێ دە بە خشێت و یارمەتیت دەدات لە گۆڕینی بینینت بۆ ژیان لە نەرێنییەوە بۆ یەکێکی زیندوو و ئەرێنی، بینینی هەموو شتێکی دەوروبەرت بە جوانی و دەستکردن بە خۆڕادان لەگەڵ ئەوانەی دەوروبەرت.

بەڵام تەواو بە پێچەوانەوە کاتێک بەبێ هیچ ئامانجێک دەژیت، دیمەنی ژیانت ڕەش و پڕ لە ڕەشبینی و ڕق و کینە دەبێت ، ئەمەش دەبێتە هۆی ئەوەی کە خەڵکی دەوروبەرت لە خۆی دوور بخات، و بۆمان دەردە کەوێ ئامانجەکان چەندجار دەبن تا خواستی خۆ پێشخستن لە شوێنی کار یان خوێندن یان هە ر بوارێکی تر دا لەخۆ بگرن ، یان تەنانەت یەکێک لە خولیاکان پراکتیزە بکەن و پەرەی پێ بدەن.

ئامانجەکانی ژیان مانای ژیان و ئامانجی سەرەکی تۆیە کە تۆ بۆی دەژیت و ئەگەر سەیری دەوروبەرمان بکەین جیاوازی زۆر هەیە لە نێوان ئەو کەسەی کە ئاواتەخوازە چەند ئامانجێک بەدی بهێنێت و ئەو کەسەی کە بەبێ ئامانج دەژی ، دابڕانێک لە نێوان ئەو دوو جۆرەدا، وەک بەهەشت و زەوی و شەو و ڕۆژ دایە کە ناتوانن یەکتر ببینن و پێکەوە ژیان بکە ن.

ئامانجەکان لە ژیاندا دەکرێت جیاواز بێت لە کەسێکەوە بۆ کەسێکی تر، کە ئامانجی کۆمەڵایەتی و خێزانی تێدا بێت، لەوانە خۆبەخشی و خێر، بۆیە پێویستە مرۆڤ ئامانجەکانی خۆی دیاری بکات ، بۆ ئەوەی لەگەڵ ژیانیدا ببێتە مرۆڤێکی تێکۆشەر و سەرکەوتوو.

لێرە دا دوو ئامانج دە خە ینە ڕوو:

ئامانجە کورتخایەنەکان:

ئەو ئامانجانە مەبەست لێی دانانی کەسەکەیە بە یەکێک لە ئەولەویاتی سەرەکی خۆی کە پێویستە لە داهاتویەکی نزیکدا ئەنجامی بدات. ڕەنگە ساڵێک یان کە متر بخایەنێت کە بە ئامانجی کورت خایەن دادەنرێن.

نمونەی ئەم ئامانجانە بریتی دەبێت لە خواستی کڕینی مۆبایلێکی نوێ .... هتد یان هە ر شتێکی تر کە گە شتن بە و ئامانجە کاتێکی زۆر نە خایهنێت .

ئامانجە درێژخایەنەکان:

لە ناوەکە ئاشکرایە کە ئەم جۆرە، بە پێچەوانەی جۆری پێشوو ، تەواو جیاوازە لەو جۆرەی کە باسکرا، واتە کەسێک چەند ئامانجێک دادەنێت کە تەنیا دوای ماوەیەکی بەرچاو تا پێنج ساڵ یان زیاتر دەکرێت بە ئەنجام بگات ، ڕەنگە لەبەر ئەوەی ئەم ئامانجانە پێویستیان بە چاوەڕوانی و پلانی باش هەیە بۆ ئەوەی ئەو ئامانجانە بە ئەنجامێکی گونجاو بۆ ئەوکەسە بگەن .

نموونەیەکی باش: پلاندانان بۆ هاوسەرگیری یان دروستکردنی پرۆژەی خۆت و ....هتد.

ئامانج کۆتاییەکی زانستییە بۆ سەرەتایەکی تیۆری بۆ گەیشتن بەئامانج و مەبەست لێی بە ئەنجام گەیشتن بە شتێک و شانازی پێوە کردن ، یانی بۆ گەیشتن بە ئیرادە و بەهێزی خۆی.

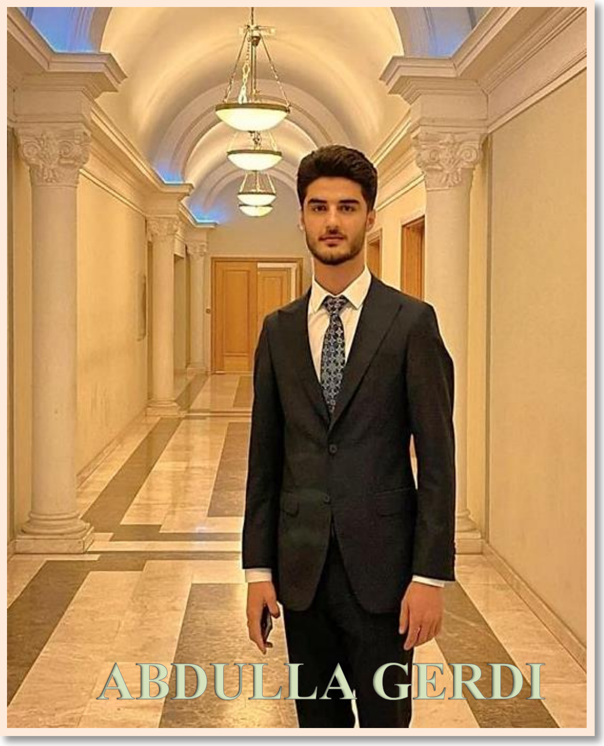

“گەنجان پێشەنگی داهێنان و گۆڕانکاری و نوێگەرین”....

نوسەر/

(عبداڵله مغديد)

وشەی گەنج لە زمانی شیرینی کوردی لە [گەنجینەوە]داتاشراوە کەواتە ئێمەی گەنج گەنجینە سەرمایە داینەمۆ و هێزی ئەم وڵاتەین با ئیتر ئێمەی گەنج هەست بەم بەرپرسیارێتیە بکەین کە لەسەر شانمانە بتوانین خزمەت بە خاک و وڵات و نیشتمانمان بکەین و ڕۆڵ مان هەبێت لە پێشخستن و سەر خستنی کۆمەڵگاکەمان با ئیتر واز لەو قسە باوانە بێنین کە دەڵێن: حوکمەت پاڵپشتمان نیە ،کەس هاوکارمان نیە ڕێز لە گەنج ناگیرێت هتد.

گلەی لە کەس مەکە کە پشتت ناگرێت گلەی لە خۆت بکە کە کە چاوەڕێی پاڵپشتی کەسانی تری یەکگرتنی ئێمەی گەنج لە پێناو خاک و نیشتمان ئەمە خۆی هەموو شتێکە با خۆمان ببینە هۆی سەرکەوتنی خۆمان با خۆمان ببینە هاندەر و پاڵپشتی خۆمان تا کەی چاوەڕێی دەستی هاوکاری دەکەن ؟! گەر ئێمە خۆمان دەست پێ نەکەین توانا کانی خۆمان نیشان نەدەین ئەوا دڵنیا بن کەس پاڵپشتیت ناکات ، تۆی گەنج دەبێت هەست بەوە بکەیت کەوا داهاتووی وڵات لە دەستی تۆ دایە، ئێمەی گەنج توانای گۆڕانکاریمان هەیە، توانای داهێنان مان هەیە، با ئیتر واز لە شتە لابەلاکان بێنین تیک تۆک پۆبجی هتد.....با بخوێنینەوە ، بەدوای شتی نوێدا بگەڕێین، شتی نوێ فێربین، شتی نوێ تاقیبکەینەوە، تواناکانمان وەگەڕبخەین، بیربکەینەوە و واقیعبین بین بە ئاسانی نەکەوینە ژێر کاریگەری ئەم ئەو کۆمەڵگا پێویستی بە گەنجی هۆشیار و ڕۆشنفکری.

ئەمڕۆی کورد گەورەکردنی نەزانەکان و تانەو تەشەر دان لە هەڵکەوتوەکانمان و ئازاردانیان کورد بە کوردی دەکا!.

ئەوەیە کێشەی ئێمە !.

لە وڵاتێک دا دەژین کە تاکە کانی کۆمەڵی کوردی کاتی خۆیان بۆ کەسانێک تەرخانکردوە کە خەریکی بەلارێدا بردنی کۆمەڵگای کوردین!.

لە قسەی بێ بنەماو جنێودان و قسەی قۆڕ و خۆ نیشاندان هیچی تریان پێ نیە زۆربەی هەرە زۆری خەڵکیان بەخۆیانەوە مەژغول کردوە بۆ زۆر بونی ڤیو و خۆدەرخستن لە لایەکی تر بە ناو مۆدێلەکان بە خۆیان و جی کڵاس و ڕەنج ڕۆڤەرو و پارەکانیانەوە دێنە سەر شاشەی تیڤیەکان کوڕان و کچانیان بەخۆیانەوە مەژغول کردوە .

دەپرسم ئاخۆ دەبێ ئەوانە چ بەهرەیەکیان هەبێ وا زوو بە ناو بانگ دەبن ؟!.

-نەخێر هەموو ئەمانە خۆمان گەورەیان دەکەین بە سەیرکردنیان.

لە هەمان کاتدا هەموو ئەوانەی کە دانا و زانا و ڕۆشنفکر و خەمخۆر و دڵسۆزی ئەم نیشتیمانە بێ نازەن دێین تانە و تەشەر و درۆ بوختان و سوکایەتی و چاڵیان بۆ هەڵدەکەنین و ناشرینیان دەکەین هۆکاری گەورەی دوا کەوتنی ئێمەی کورد، کورد خۆیەتی.

دەپرسم ئاخۆ دەبێ کەی لە ناو کورد دا نەمێنێ؟!.

هەموو ئەمانەو زیاتریش کورد بە کوردی دەکات.

P H T O G R A H I C

ROJ A ME

"بازنە!"

(ژیمان ڕەجەب)

نڤیسارا هزری...

"مروڤەك ئێك جارێ ژدایك ببتن بەسە!،
کو ل پشت خوەدا هندەکێن دی جاردن دووبارە نە ئینتنڤە."

ژنبوون !ژان و ژیان ، ژبەرکو مێبوون ئەگەرە! کو تشتەك پەیدابت وهەبت، ئەڤ ئەردێ ئەم ئەڤروکە لسەر ژیانێ دبورینن مێیە.

ئەڤ هاتن و چوونە ، ئەڤ ژیانا دەوران یا وەکە ئەردی کرۆڤر و بازنەی، وێ چەندێ بۆمە دیاردکتن کو هەر تشت وەك دەورانا ئەردی دووبارەیە، ئانکو...

"ژیان بتنێ شەڤەك و ڕۆژەکە و ئەو ڕۆژ و شەڤێن دیتر هەمی بیرهاتنن."

چ پێڕابوونەك سەختە و سختەیە !کو ئەز دامەزرێنەر بام و من هندەك دەم و ڕویدان دووبارە سازدابان ڤە، دبتن ئەڤە نیشانێن وێ چەندێ بان ژبۆ من کو ئەز ژی یێ دوبارەکرنێ دا دژیم!.

لەو ژبەرکو من نەشیایە دەمی و هەمی بوشاهیان بگوهڕم دبتن ئەزژی وندا ببام و پێدڤی بخودانێ خوە یێ بێخودان و دەمێ بێ دەما ببام!، ئاها ل وی دەمیدا چجار من هەست ژبۆ وی تشتی نە دکر یێ نەی و من دابا !بەلکو دابم هەستدارێ وی تشتی یێ هەی و من نەدای.

"چالاكيێن بزاڤا گۆڤارا (رۆژا مه) لكوردستان و عيراقێ".

بزاڤا رۆژامه،
ژبۆ پتر بوون
و هەبوونا هزرا خوە،
ل موسلێ هاتە پێشوازيكرن ژلايێ/
سەرۆك هوزێن دەڤەرێ و دخواستن
گۆڤارا مە، بزمانێ عربى ژى
دەربكەڤت.

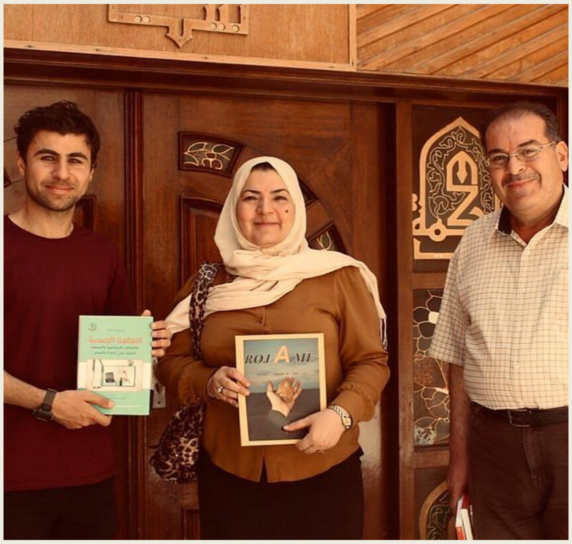

ل بەغداد هاتن پێشوازيكرن ژلايێ
(د.خديجه)ل (دار الحكمه)، ديسان
"هاتە پەسەندكرن كو گۆڤار بزمانێ
عربى بهێتە بەلاڤكرن پشتى ل گەل
كومەك دەست و دارێن بلند يێن وانا
كومبووين".

"ل زاخۆ گەنجێن گۆڤارێ كومبوون
ل بارەگایێ (چاپەمەنيا كاسپين) يا ب
سەر گۆڤارێ، وتێدا بريار و پلانا
دامەزراندنا چاپخانێ هاتە سازدان"

گۆڤار لدەڤەرا بەهدینان...

دیسان رۆژنامەڤانێن گەنج
ل ئامێدیێ کوم بوون، ژبۆ ئەوێ یەکێ
کو نڤیسەرا گۆڤارێ یا ل ئامێدیێ
دژیت، خاتوون/
"نوژین عباد"
باس ل چەندین کارێن فۆتوگرافی و
چالاکێن روشنبیری ل دەڤەرێ هاتن
کرن و پلان ژی بۆ هات دارێشتن.

"نوژین عابد"
چالاکڤان و نڤیسەرا گوڤارێ
ل دەڤەرا ئامێدیێ چالاکیان خورت دکتن.

سەر نڤێسەرا گۆڤارێ
ل دەڤەرا "کانی ماسێ"
ژ سەر نڤیسەرا گۆڤارێ
بۆ "سەرپەرشتا نڤێسینێ"
وژلایێ مالباتێ ڤە مێهڤان بوون.

"یەکەم جار ل سەر ئاستێ دەڤەرێ و کوردستانێ،
یەکەم خولا ڕۆژنامەڤانی هات سازدان کو تێدا بفەرمی دبوون ڕۆژنامەنڤیس".

ل ژێر چاڤدێرییا ڕێزدار سەروکێ
سەندیکایێ (هەیثەم پەترۆس)
و گۆڤارا (ڕۆژا مە) خول هاتە بڕێڤەبرن
بۆ ماوێ دوو هەیڤان.

پتری (٢٠) بیست ڕۆژنامەنڤێسێن گەنج
ل سەر ئاستێ دەڤەرا بەهدینان
خوە تومارکرن.
خۆل ژبۆ ئەوان بۆ پرەك بۆ گەهاندنا
فەرمی بوونا ڕۆژنامەنڤێسیێ ل
سەندیکایێ، ل دیف ڕێنامایان.

فێرخواز لدویف ڕێزبەندیێن گۆڤارێ و یاسایێن
سەندیکایێ وانە وەردگرتن داکو ببنە بنسترەك
بۆ پێشکەفتنا گۆڤار و ڕۆژنامەگەرییا کوردی.

وانە ب تیوری و پراکتیکی
د هاتنە گوتن د گەل پراکتیکرنا وێنان دناڤا
سروشێ کوردستانێ دا.

سەرەدان و بەرز نرخاندنا هەستێ نەتەوەی، فۆتۆگرافی.

گۆڤار هاتە دیاریکرن ژبۆ هێژا /لیوا
(فریاد بارزانی) ژبەرکو ناڤبرِی ئەزمونەك زورِ هەیە و
لماوێن بوریدا ئەزمونەك سەرکەفتی هەبوو دگەل گۆڤارا
کوردی، دیسان دەربارەی پێشکەفتنا گوڤارا کوردی مە
چەندین بابەت دان وستاندن و لئەڤێ ژمارێدا باشتر کار
لسەر گۆڤارێ هاتە کرن.

ل زاخۆ دکومبوونێن بەردەوام ل مالا
هەڤالبەند و پشتەڤانێ بزاڤا گۆڤارێ
(عمر بشار ئاغا سندی) دهێنە کرن
ژبۆ پتر خورتبوونا پەیاما گۆڤارا مە.

- دیداردگە ل هێژا /لیوا (رزکار دولە مە ری) تایبە ت بوو ب پیشمە رگە یانڤە و پرسا ژین و ژیارا وان.

دیدار هێژا (ئاریان سەنگاوی) کو دبتە کەسەکێ زۆر رِێزدا
و بەرنیاسێ دەڤەرا "کەرکوک"ێ و"بەرپرسێ ئەمنی
ئەنجومەنی سەرکردایەتی پارتی-کەرکوک"مە سەرەدانکر،
لدیدارێ دا بابەت کەفتە لسەر بەلاڤکرنا (زمان و
فەرهەنگ) ا زمانێ کوردی ل ناڤا تەخا گەنجێن کەرکوکێ
برِێکا پەیاما گۆڤارێ.

جڤاتا گۆڤارێ هاته پێشوازیکرن ژلایێ هێژا (مەهدی مزیری)

ڕاێژکارێ "سەرۆکایەتیا هەرێمێ" و ئەندامێ "نڤێسینگەها جێگرێ سەرۆك پارتی".

مە جەخت لسەر وێ یەكێ كر، كو پێتڤییە گەنج ل ئەڤێ دەمیدا خوە ئاڤا بکتن و هەر دیسان باس هاتە کرن کو کوردستان بهەبوونا گەنجێن "کورد پەروەر و هوشمەند" دێ ژهەموو دەمێت دیتر پێن بورینا دیروکێ دا شێتن بگەهتە ساتویەك هەرە بەرز وبلند ل سەر رێبازا بارزانی.

جڤاتا فەرمی یا گۆڤارێ ل هەولێرێ چەندین پێشنیارێن نووتر سازدان داکو گۆڤارا کوردی و هەم گۆڤارا (ڕۆژا مە) بگەهتە ئاستەك گۆڤارا نیڤدەولەتی و دیسان پتر ببتە دەرگەهەکێ زێهنی و هزری داکو گەنجێ مە خوە تێدا ب بینتن.

ئەم گەنجن، كوردستان وەڵاتێ مەیە وئەم بجهناهێلن ، چاكسازی د وەڵاتێ مەدا یەكسانییە ژبۆ گەهاندنا ماف و كومەڵگەهەك شەنگستەك بەرز، ژنها پێدا ئەم خەونان د وەڵاتێ خەونانڤە نابینن ژبەركو كوردستان بخوە خەونا نەتەوانە..

ل ئاكرێ (عمران هەركی) نڤیسەرێ گوڤارێ ڕاگەهاند: "ئاكرێ و ڕۆژێ پەیوەندییەك هەفسوزی هەیە و دڤێتن ساڵانە ل وەرزێ پایزێ دا، ئەم لگەشتێن زێهنی و فوتوگرافی دا، سەرەدانا كەلها ئاكرێ بكن، هەم ل نەوروزان و هەم بۆ پتر گەرم و گوڕییا ئاگرێ گوڤارا مە،و گرنگە ئەم بسەر چیایێ ئاكرێ بكەڤن و بسەلمینن كو ئاكرێ ئاگرینە و ڕۆژا مە هەردەم گەشە .

ل "وەرزارەتا ڕوشنبیری" مە سەرەدانا وەكیلێ وەزیرێ ڕوشنبیری ڕێزدار (د.سالار عوسمان) كر، مە ل دان و ستاندنا خوەدا باس ل چەوانیا پێشكەفتنا گوڤارێ و چالاكیێن ڕوشنبیری كر، ژبۆ پتر پێشكەفتنا ڕوشبیر بوونا تاكی ل هەرێما كوردستانێ تایبەت دبوارێ چاپەمەنیێ دا، دیسان ڕێزداری دلخوەشیا خوە دەربڕی بەرامبەر ئەڤێ چەندێ.

"سەرۆکی حکومەتی

هەرێمی کوردستان"

جەنابی (مەسرور بارزانی).

سەرۆك وەزیرانێکی
وردبین و بەبڕیار...

هەرێمداری هەولێر/(نەبەز عبدالحمید)

دیدار/(عبداڵله گەردی نوسەر)

"ڕۆلی لاوان لە کۆمەڵکەی داهاتوودا".

گەنجێتی هەرکەسێکە لەنێوان تەمەنی ١٥ بۆ ٣٠ سال بێ گوێدانە ڕەگەز . بەداخەوە گەنجان بڕبڕەکەی پشتی کۆمەلگایەکن و بۆیە ئایندەی هەر کۆمەکاییک دیاری دەکەن ئەمەش بەهۆی ئەوەی هەموو گروپەکانی تری تەمەن، مندال و هەرزەکار و تەمەن مامناوەند و هاووڵاتییە گەورەکان پشت بە کەنجان دەبەستن و چاوەروانی زۆریان لێدەکەن ، ئەمەش وادەکات گەنجان لە هەردوو کۆمەلگەی ئەمرۆ و هەم لە کۆمەلگای داهاتوودا لە گروپەکانی تری تەمەن ، گروپێکی تەمەن گرنگ بن.

بۆیە بەهۆی ئەو پشت بەستنە زۆربەی بە گەنجان لە کۆمەلگادا هەیە ، ئێمەی گەنجان ڕۆڵمان هەیە کە بیکەین چونکە داهاتووی خێزان و کۆمەلگە و وڵاتمان لەدەست دایە.

ڕۆلی گەنجان بەسادەیی بۆ نوێبوونەوە و نوێکردنەوە و بەردەوامیدان گەنجان ڕۆلی نوێکردنەوە و نوێکردنەوەی دۆخی ئێستای کۆمەلگای ئێمە یان سەرکردایەتی و نوێکاری کارامەیی و هتدد هەیە.

پێشبینی دەکرێت گەنجان تەکنەلۆژیای ئێستا ، پەروەردە ، سیاسەت ، ئاشتی وڵات بەرەو پێشەوە بەرن ، لە لایێکی دیکەشە لاوان دەبێت کلتوری رۆشەنبیری ئێمەو هەموو بەها باشەکانی ناو کۆمەلکاگان و پرۆشەکانی گەشەپێدان و هتد بپارێزێت .

پێش هەموو شتێک پێویستە منداڵان و هەرزەکاران ئامۆژگارییان بکەن و لەلایەب گەنجانەوە فێربن و هانبدرێن.

گەنجیش دەبێت بۆ نەوەی گەنج نموونەیێکی باش بیت، گەنجان دەبێت هەم هەرزەکاران و هەم منداڵان فێری هەموو لایەنەکانی ژیانی گشتی بکەن رێگا نیشانیان بدات بۆ ئەوەی بە راست و هەڵەدا گەشە بکەن.

گەنجان دەبێت ئامۆژگاری و هاندانی هەەزەکاران بکە ن و یارمەتییان بدات بۆ چارەسەرکردنی کێشە کۆمەلایەتی و پەروەردەیی و دەروونی و سۆزداری و جۆراوجۆرەکانی ئەو هەرزەکارانەی لە ژیاندا ڕووبەڕوویان دەبێت.

گەنجان ڕۆلی فێرکردنی هەرزەکاران و نەوەی گەنجیان هەیە کە ماموستا و دایک و باوک چییان نییە .

*ژیاننامە (٣) سێ پێشمەرگێن دێرین هات تومارکرن دناڤا بەرپەڕێن دیروکا گوڤارا کوردیدا، ژبەرکو ئەڤ ڕێزدارە شایەنێ وێ چەندێ نە کو خەباتا وان نەهێتە ژبیرکرن، و هەر جار دێ ژیاننامە سێ پێشمەرگەیان تومارکن...

ژلایێ/ دلێر دلێرین.

*شەهید فەرماندە (محێ سمێ مامێزدینی) ب ناسناڤێ (ڕەشو) د هاتە نافکرن و دەستێ ڕاستێ یێ شەهید و سەرکردە (عیسێ سوار) بوو ل شورەشا دێرین دا.
-گەلەك جەنگان ب سەختی بریندار بوویە ل دەمیدا هاتیە ڤەگوهاستن.
بۆ نەخوەشخانێ ل ئەنقەرێ.
-دیسان هاتیە ڤەگوهاستن بۆ نەخوەشخانێ ل تەهرانێ و هەر ل وێ رێ نەمر (ئیدریسێ بارزانی) سەرەدانا وی کرییە ل نەخوەشخانێ دا.

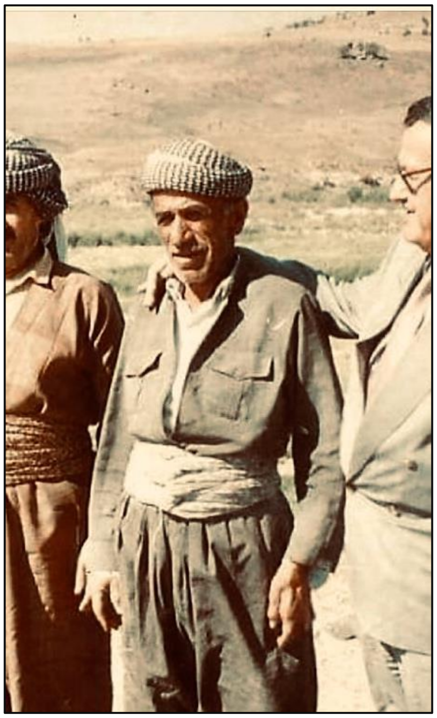

گوندێ باجلێ-مام یەزدینی.

ژلایێ/ئەڤین عمر هالو.

*هەلگرێ مێداليا بارزانى، شورەشگێر و پێشمەرگێ دێرین عەمید (عمر علی هالو بوصلی)، لسالا ١٩٦٢-١٩٧٥ د شورەشا ئەيلولێ دا پێشمەرگە بوو دگەل هێزا "هەلگورد" و چەندین شورەشێن دى.

-ل سالا ١٩٧٥ ێ، بوويە هەرپسێ بەتەلیونێ ل شوینا بابێ خوە، دیسان چەندین جاران هاتییە گرتن و ڤەگوهاستن بۆ پارێزگەهێن دى یێن عيراقێ وەك سەماوە و جەندین جهێن دیتر ژبەرکو کەسەکێ پر خەباتکەر و شورەشگێر بوو، ژبەر مێر خواسیا وی و هەستاوی یا پاکا نەتەوەى لسالا ٢٠١٠ د گونگرێ پارتی دا ژلایێ سەرۆك و مەرجەعێ گەلێ کورد (مسعود بارزانی) مێداليا بارزانی پێهاتیە بەخشین.

گوندێ بوصەلێ...

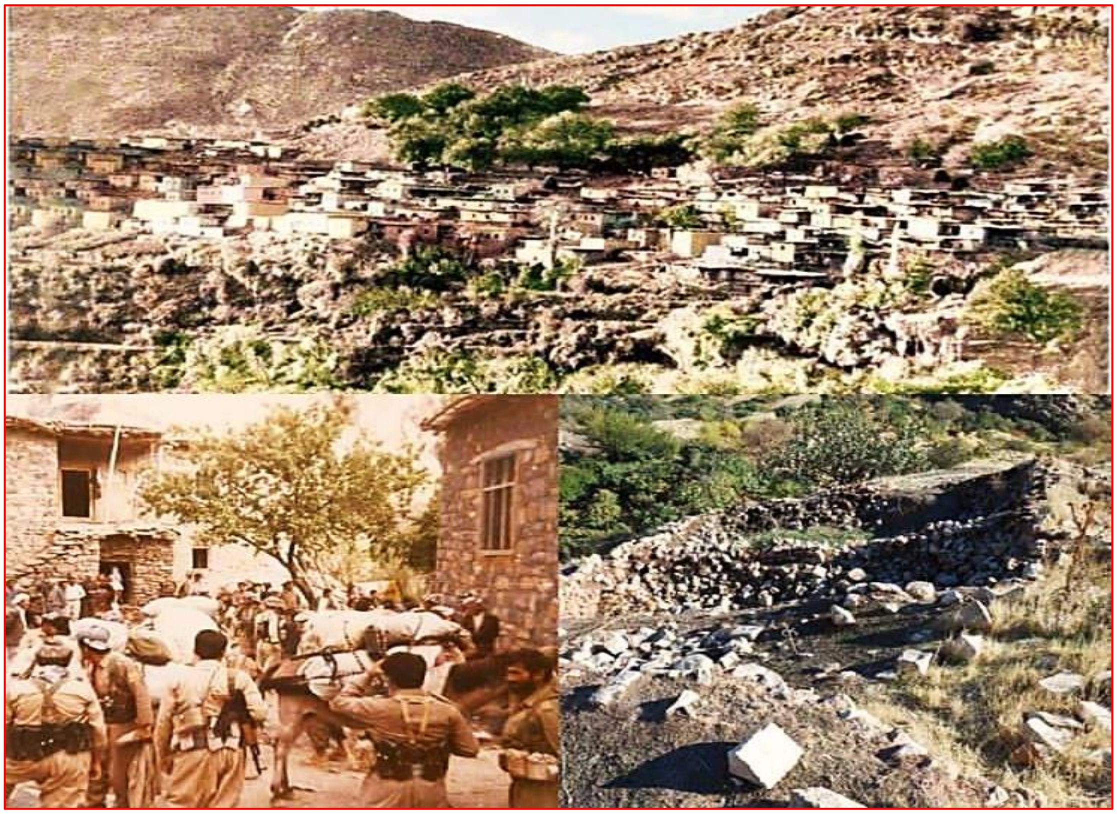

ژلایێ "ادیبا عزالدین تاهێر"

*هەلگرێ مێداليا بارزانی، شورەشگێر و پێشمەرگێ دێرین عەمید (عزیز تاهر گولی)، لسالا ١٩٦٧-١٩٧٥ د شورەشا ئەیلولێ دا پێشمەرگە بوو دگەل هێزا "هەلگورد" و چەندین شورەشێن دی.

-گەلەك جەنگان پشكدار بوویە و ژبەر مێر خواسیا وی و هەستاوی یا پاکا نەتەوەی لسالا ٢٠١٠ د گونگرێ پارتی دا ژلایێ سەرۆك و مەرجەعێ گەلێ كورد (مسعود بارزانی) مێدالیا بارزانی پێهاتیە بەخشین.

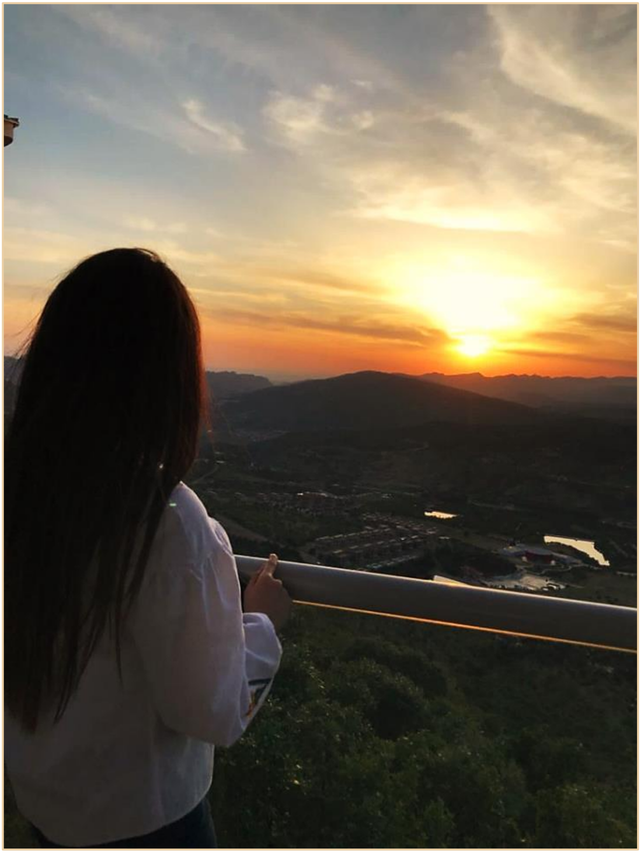

"ترس ژ سەرکەفتنێ،
دەستپێکا شکەستنێ یە".

(جوان صبحی زاخۆی)
"نڤێسەر"

-ئەو کەسێن هەردەم سەرکەفتین د ژیانا خوەدا، ژ هەمی لایانڤە هندەك رێك هەنە ژبۆ سەرکەفتنا مروڤی دژیانێ دا، ژ ئەوان رێکا ژی خوەشیێ ب ئەوان ئاستنەگ و کاودانێت ژیانێ دا ببە ئەوێن بسەرێ تە دهێن و نابت بهەستەکێ نەرینی لێ بنێرن.

-هەر شکەستنەك سەربورٍ و وانەکە و گاڤەکە ژبۆ سەرکەفتنێ، و پشتی هەر شکەستنەکێ سەرکەفتنەك دهێتن.

-ترس ژ شکەستنێ دێ بتە ئەگەرێ ژدەستدانا مروڤی بخوە ئانکو هەر ترسە شکەستنێ بۆ مە دئینت.

-بهێزترین کەس ئەو کەسەیە "ئەوێ شکەستنێ دکتە دەستپێکا سەرکەفتنێن خوە و هزردکت رێکێت گەهشتنا قوناخێن سەرکەفتنێ شکەستنن".

-ئەگەر تو هەستداربی لسەر سەرکەفتنێ، ل ئەوی دەمی تو یێ گەهشتی نیڤا ئارمانجا خوە،

-بەلێ ئەگەر هەر بێژی دێ توشی شکەستنێ بم! ل ئەوی دەمی تو بخوە یێ بەرەف شکەسێ ڤە دچی و دبی پاڵدەرەك بۆ شکەستنا خوە.

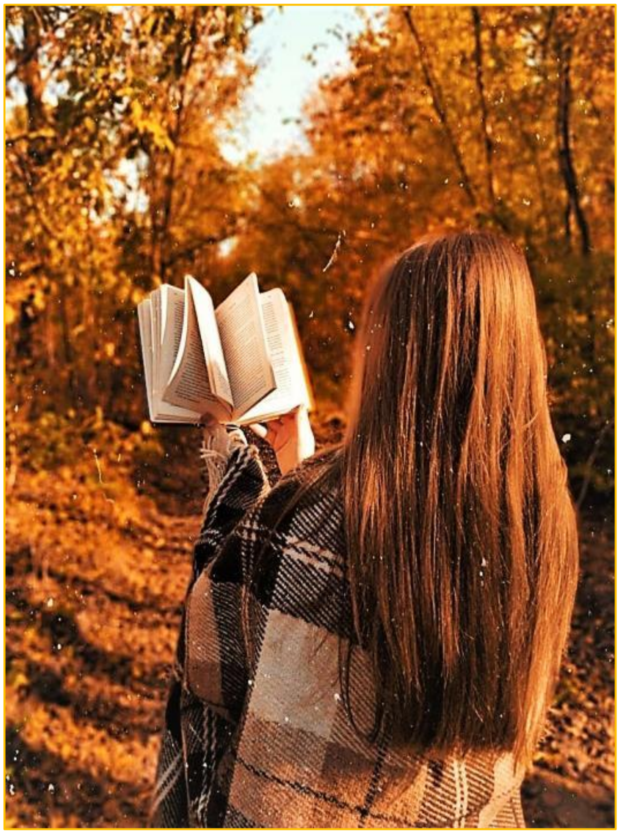

"حەز ژێکرن و گرێدانا وێ

ب پەروەردەکرنێ ڤە."

پسپۆرا دەروونناسی:

ماموستا زانکۆ/

(کاژین عمر)

هەستژێکرن رێکەکا سەرکەفتییە ژبۆ پەروەردەکرن و ئاڤاکرنا مروڤان، پەروەردەکرن ب ڤیانێ ئێك ژ باشترین جورێن پەروەردەکرنا ئەرینییە، دبتە ئەگەرێ بدەستڤەئینانا بەرهەمی و سەرکەفتنێ دژیانا مروڤ، خێزان، جڤاك و گشت کومەڵگەهێ دا، میناك:

١-چاندنا ڤیانێ، هەست ژێکرنێ بەرهەم دئینت و هاریکارە بۆ بهێزکرنا پەیوەندییێت جڤاکی.

٢-ڤیان باشترین چارەسەرییە ژنەخوەشیێن دەرروونی و رەفتارێ لدەڤ سنێلان و مروڤێن پێگەهشتی و تەمەنداران.

٣-پەروەردەکرن بهەست ژێکرنێ، دێ بەتە سەدەما سازبوونا مروڤێن داهێنەر لگشت بوارێن ژیانێدا.

٤-دیسان هاریکارە ژبۆ زارۆکێن ئاسایی و پاراستنا وان ژ تێکچونێن رەفتاری و دەروونی وەکو دژبەری، دزی، درەوکرن، تورەبووون، دلەڕاوکێ، خەموکی، ترس و دوو دلیێ.

٥-ودیسان زارۆکان دپارێزت ژهەر درێداچوونێن رەفتاری وەکو رەڤین ژ مالێ و جگارەکێشان و ئەنجامدانا تاوانان بهەمی شێوەیێن وێڤە.

٦-هەست ژێکرن خێزانێ بەختەوەردکت، و بەستژێکرناتە بۆ هەڤژین ێ/ا تە و زارۆکێن تە، ئەڤ هاوکێشا لخوارێ ب دەستڤە دئینت:

هەڤژینێن بەختەوەر + زاڕوکێن بەختەوەر= خێزانا بەختەوەر

خێزانا بەختەوەر ئانکو ژیانا دروست....

(شیلان ئدریس)

"تێگەهێ پێشکەفتنێ ل جڤاکی مەدا ".

"گوتار"

پێشکەڤتن چییە؟، ئایا تە جارەکێ هزرا خوە د تێگەهێ پێشکەڤتنێ دا کرییە!، کو بۆچی مرۆڤ و جڤاکێن پێشکەڤتی و نە پێشکەڤتی هەنە؟، ئەرێ ئەز وەکو گەنجەك، دێ چاوان ژ کەسێن پێشکەڤتی بم!، چ پیڤەر و بنەما هەنە هەتا کو تاکەس و جڤاکێ پێشکەڤتی ژ یێ نە پیشکەڤتی بهێتە جوداکرن؟.

دیارە هەتا نۆکە، ئەم دگەل خوە نە روینشتنە و مە هزرا خوە د ئەوان پرسان دە نەکرییە، بەلێ پا هەر جارِ ئەڤ جۆرە پرسە دهێنەکرِن کو نها ل هە ر جڤاتەکا هەبت ئەڤ پرسە دهێنە کرِن، بەراوردی ل گەل جڤاکێن پێشکەفتی، بەلێ هەتا نها ئەم پرسیارێ ئاراستەی هندك کەسێن دی دکن، یێ کو ئاراستێ خوە بکن، جوداهیەك مەزن دناڤبەرا هەردوکان هە یە ...وەرار و پێشکەڤتنا جڤاکی وەکو تێگەهـ ژ وەرار و پێشکەڤتنا زیندەوەرزانی هاتییە..

هە روە سا (ئیبن خەلدون) وەسا دیار کرییە: (کو شارستانیەت بوونەوەرەکێ زیندییە، د قووناغا وەرارا زاتی رە دەرباز دبت)، هەروەسان هندەك جڤاکناس دئەوێ باوەرێدانە، کو فۆرمێن پیشکەڤتنێ واتایێن پێشکەڤتنێ دگەهینن، کو جڤاك د قووناغێن دیارکریدا دەربازدبن بۆ نموونە "ژ فۆرم و قووناغەکا ئاسان بەر ب فۆرم و قووناغەکا ئالووز".

دیارە جڤاکێ مرۆڤایەتی ل دەستپێکێ ژ خێزانێ گەشە کرییە، پاشی هۆز و ئەشیرەتێ، پاشتر گوند و باژێر هەتا دگەهتە شارستانییەتێ، نەخوە جڤاك ب سایا هشیاری و زانینا ئاکجنییێن خوە وەرار و پێشکەڤتنێ ب خوە ڤە دبینت..

هەروەسا زانایێ ئەمەریکی (والت روستو)، تەیۆرەکا دی پێشکێش دکت و شرۆڤە دکت، ل گۆر نێرینا وی، جڤاکێن مرۆڤایەتیێ د پێنج قووناغان را دەرباز دبت: قووناغا ئاسان یان لاسایی، قووناغا ئامادەکاری، قووناغا بزاڤ و لڤینێ و پشتی کو پێڤاژوویا بزاڤێ بەردەوام خورت دبت، دگەهت قووناغا دوماهیکێ ئەو ژی قووناغا پێگەهاندنێ یە....

لڤێرِی دەمێ ئەو پیڤەر و تێگەهێ مە دانای ژبۆ پێشکەفتنێ بەراورد بکن ل گەل وان پێڤەر و تێگەهێن زانێن دی، دێ دیاربتن کا ئەم جەند ل رێزبەندەکێ پاشڤە ماینە هەر وەک زانا و جفاک ناسا ئەو رێز بەندێن دەیناتین ژ هۆز و ئەشیرەتێ، پاشتر گوند بو باژێرا، کەواتە ئەم رێزبەندێ ئەشیرەتێ و نەتەوی دانە سەرەررِای کو ئەم

یێ ل باژێرا دا دژین و هەتا نها ئەم ڕەفتارێ ل سەر بنیاتێ بنەمال و ئەشیرەتێ سەرەدەرییێ دکن لگەل هەڤدو، نە کو ل سەر بنیاتێ کارێکتەر و پێشکەڤتن و شیانێن زاتی یێن تاکەکەسان، ئەڤە قەلسییا مە ژ ئالییێ هزر و تێگەهی ڤە دسەلمینت..کو هێشتا ژی ژلایێ هزر، هوش، کریار و رەفتاران ئە م ل ئەوی چارچوڤی دانە.. هە روسا لدیڤ شروفەکرنا زانایێ ئەمریکی بۆ ریز بەندییا جڤاکی ئەم هێشتا د ئاستێ ئێکێ دانە، ئەو رێکا "چاڤلێکرنا دەستپێکی" هێشتا مە بزاڤ نە دایە بگەهنە ئاستێ دووێ ژ کریارِ و ڕەفتاران، تێگەهشتنا مە هێشتا ل ئاستێ چاڤ لێکرنێ دایە، ئەم بەس گرنگییێ بسەرڤە ددن و دخوازن بەس باوەرناما و ناسناڤا ێخن سەرخوە نەکو هەوڵ بدن مێشک وهزرێن خوە پێشبێخن، دئەڤێ تێگەهێ ئەم تێدا تاکەکەس بەرەف سەر و سیمایانڤە برییە.

بەلێ دیارە ئەم کاریگەرن ب روخساری، زێدەباری رووخساری چ نیشانێن دی یێن پێشکەڤتنێ ل دەڤ مە دیار نەبووینە، لەورا ژی ئەز ل ئەوێ باوەرێ دامە کو تێگەهێ پێشکەڤتنێ نە دروست هاتییە وەرگرتن هەر وەکی گەلەک تێگەهان....وئەڤتێگەهە ژ سنۆرێن روخسار و ماددەی دەرباز نەبوویە ، جڤاک بتنێ ب وەرارا زیندەزانی و روخساران پێش ناکەفت ئەگەر ژ لایێ هزرو بیرا نەگەهتە ئاستێ سایا هشیارییێ، هەتاکو ئەم کورد بگەهنە ئاستێ گەلێن هشیار، پێتڤییە ئەم خوە ژ چارچوڤێ داب و نەریت، خوە پەرێسی، ئەز ئەزوکی، ئێل و دەرەبەگان دیربێخن داکو هزرا تاکێ مە ئازاد هزربکتن و ژ ئەڤێ ئێش و دەردێ کوژەکێ نەریتێن هزاران سالان رزگاربین، هەلبەت یا خویایە ئاینی ژی کاریگەری هەبوویە لسەر هوشمەندییا تاکێ کورد کو بسالان تاکەکەس هاتییە زیندانکرن وەك هزر و بیر، ئەم دشێن بێژن ئاین وەکە چەکەك هاتییە بکارئینان بۆ داگیرکرنا زێهنییەتا تاکێ کورد نە وەك ئاینەك پیروز و دخزمەتا گەڵ و نەتەوەیێ کورد دا، بەلێ دیسان هەر ژەبر ئەڤێ چەندێ ژی تێگەهێ پێشکەفتنێ نەشیاییە بتەمامێ هەموو تەوژم و شەپولێن خوە دناڤا هوشمەندییا مەدا سەرهلبدتن ژبەر ئەڤان ئەگەرێن مە لسەری داین دیارکرن کۆ کاریگەرن دناڤا زێهنییەتا تاکێ مەدا و ناهێلن تاك بسایا سەرێ خوە هزربکتن.

هەردەما مەشیا خوە ژئەڤان تێگەهێن پەروەردەیی یێن نەدروست ژبۆ مە هاتین گوتن خوە تێبگەهینن، ئاها ل ئەوی دەمیدا دێ تێگەهێ پێشکەفتنێ بتەمامی دناف تاکێ مەدا هێتە سازدان.

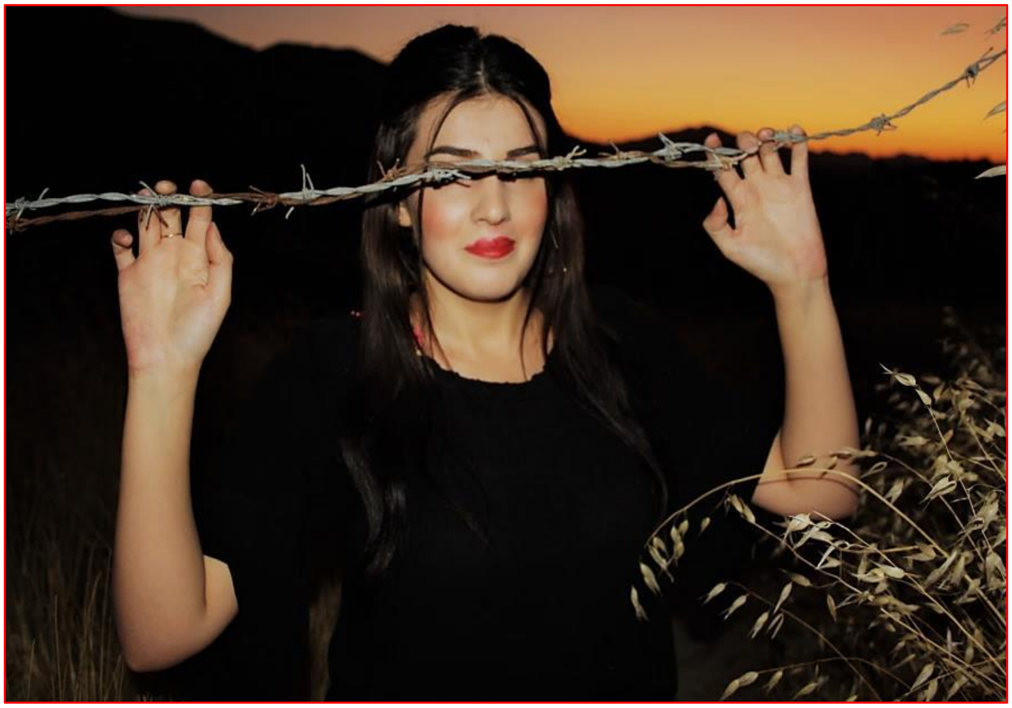

"د شکەفتا گوڵبارین دا"

(د.جاسو وسمانوف وەزیر)

"شیوەرمەندێ گۆڤارێ"

چیرۆك/

جارەکێ ژ جاران، بەری بێژمار سالان، پەی چیاییێن داربلند، ئاڤێن فرەھ و کوور، دەشت و دارستانێد دوور، ل وەلاتێ میتانێیا دا، ھەبوو نەبوو، مارگیسکەك ھەبوو. مارگیسکەکە بچووك، بناڤێ گۆلبارین. یەکا ڕەنگین، یا ب تایبەتییەکە قودرەتی. ئەو فرینوك بوو. بەلێ، ل سەر پشتێ جۆتە باسکێد ڕەنگین، یێن نەرگزی لێبوون. لێ بەلێ، تایبەتییا وێ ب ئەوێ یەکێ کوتا نەدبوو. گۆلبارینا مە، کەچەك ژ گەلەك کەچێن خودانا خوەزایا گشتی، ئێردیانایێ بخۆە بوو. ھەروسا، گۆلبارین ژ ئێردیانایێ ببوو خۆدانپارێزا وەلاتێ میتانێیا. و ھەتا گۆلبارین، ل گۆر خوەزایا خۆە، ل شکەفتا خوە یا چیپای دا، د بن چاڤدێرییا نۆبەدار و ئاگەھداران، د نڤینا خوە یا بەدەو دا، خەوا خۆە یا شیرین دایە، ئەز بخۆە چاڤدێرێ ڤێ چیرۆکێ، ھندەکێ دەرھەقا وێ و کارینێد وێ دا دێ ئاگاھییان بدم.

گۆلبارین، ھەر ل وێ شکەفتا چیپایێ بلند دا دما. ڕاستە، ئەو مارگیسکەك بوو، کو دەما خۆە دا، د دەستێ مرۆڤ دا جیھ دبوو، لێ چاپا وێ بسەدان جاران مەزن دبوو، دەما ئەو ژ شکەفتا خۆە دەردھات و د سەر ئەردێد میتانێیا دا دفری، با و بارانا نازك یا ڕەنگین و ھەروسا گۆل ژ دەڤێ خۆە دباراندن ب سەر پارێزکرییێد خۆە دا. ئەو ڕۆژ دبوو جەژن و شاھی بۆ ھەمییان. لەوما ژی گەلێد وی وەلاتی ئەو ناڤ دیاری خۆدانپارێزا خۆە کربوون. و گاڤا ئەم دەرھەق میتانێیا دا دپەیڤن، دڤێ ئەو یەکا بێ گۆتن، کو ئەڤ وەلاتێ ناڤدای، ب چەندین میرگەھێد سەر ئەردی، ھەروسا ژی چەندێن بن ئەردی، پێك دھات. میرگەھێد بن ئەردی، کو ل گۆر خۆەزایا خۆە، ھەر ھینی ژیانا تارییێ بوون، مخابن ھەڤسوودییا سەرەدەرییان دکرن و ب شەرأن دلێ ھەڤ دھێلان. ئێردیانا، دێیا سرۆشت خۆدان، ب سینور دانینەکە تایبەت، ئەڤ پرسگرێك ب ئارامی چارەسەر کربوو. سینۆر سوورەکە پەردەي، ل سەر ئەردی و بن ئەردی ژی دانیبوو. ب سایا ڤێ چارەسەرییێ، ئەڤا چەندین سالن ئەو میرگەھێد سەر ئەردی د خۆەشییا ئارامییێ دا دژین. خێر نەخوازێن خۆەشییێ ژی زوودا ھێڤییا ئێریشان و تالانان ھێلان. وان چەندین ھەول ددانە خۆە ژ ئەوێ پەردەیا جادوکاری، سسچاوا سەر ئەردی، وسا ژی ل بن ئەردی دەرباز ببن، لێ نەکارین. ب ڤی ئاوایی، گۆلبارینا مە یا ڕەنگین، ھەر د دەما خۆەشی و ئارامییێ دا، بێ کو بزانە شەڕ چییە، ئەرکێ خۆە یێ خودانخۆەشییێ پێکتانی. ئەو، د دەما خوە، یا جەژنان و چاندنێ دا ھشیار دبوو، وەکە زیبایەك مەزن، زەر و ڕەنگین، سەر مێتانێیا دا دفرییا، بایەکە گۆلان ژ دەڤێ خۆە دباراند، ھەی باران ددا، سروشت و ژینگەھ ب گشتی پاك و سەرراست دکر، وسا دکر، کو سروشتا وەلاتێ خۆە ھەر

کەسکای و بەرەکەت دا دادگرت. ب سایا گۆلبارین، ل وەلاتێ میتانێیا دا دارەکە هشکبووی تونەبوو، چەمەکە بێ ماسی تونەبوو، هەر وسا ژی، مالەك و مرۆڤەك نە بەختەوار تونەبوو. هەمی د تێر و تێژەبوون، د رزق، بەرەکەت و خوەشییێ دا، ئەڤین و شاهییان دا دژییان. ئەوێ د هەر جەژنەکە مێتانێیان دا، کو ڕۆژانە، زەماوەند بوون، داوەتا دوو دلان بوو، یان چ جەژنا شێنییێن وان ئەردان هەبوویا، یان بخوە دەردکەت، یانژی هوریپەرپەرۆکێن خۆە دشاندن. وان ژی وەك خودانا خۆە، با و باران و ڕەنگین ب سەر ئەڤیندار دلکەتییێن نووگەهیشتی دباراندن، لێ گاڤا ئەو ب خۆە ژ شکەفتا خۆە دەردهات، سەر وان دا ئەو گۆلێد مەرا ناس دباراندن، خۆە ب بچووك و مەزنان را شا دکر، هوستاییا فڕینا خۆە نیشان ددا، دلقێد خۆە د گوهاست و ب وێ یەکێ پارێزکرییێد خوە ددا شابوون و کەناندن و ب خۆە ژی تەڤ وان شا دبوو. ژ پۆچا حۆە ئەزمان دا ئاگر د باراند، تەقینا ستیرکان دکر، کو د ئەسمانا ڕۆن و تاری دا دبوو جوانییەکە زۆر بالکێش. ب زمانێ مە یێ ئیرۆ بێژین؛ دکرە جەژنا ستێرکاگرباریني.

دایك خودانا گۆلبارین، ئێردیانا، ژ ژۆرا ئەسمانان را چاڤدێر، ب کەچا خۆە و پاراستییێن خۆە را شا دبوو. هەروسا، دیاربوونا گۆلبارین دناڤا ڤان گەلان دا، ڕۆژەکە پیرۆز بوو. ب ڤی ئاوایی ژیاندارێد میتانێیا، ژ مرۆڤ، چ ئاژەل، چێن باسکانە و چ ژینگەهـ، د گۆلڤەدان دا دژیان. هەلبەت، ژبۆ پارێزڤانییا وێ د دەمێن خەوان دا، کفشکرییێن ئێردیانایێ، باڵندەیێن دلسۆز، ب سەرکارییا بوومەکە سی چاڤی، ب ناڤێ بوومبینیووس زانارس، ب شەڤ و ڕۆژ، ب هشیاری چاڤدێری دکر. هەر دەما گۆلبارین خەو دا بوو، چەڤدێر بوومبینیووس ل دارستانا مەرگیسکان دا، کو دۆرا وێ شکەفتا چیایێ بلند بوو، ب دوو چەڤان هشیار بوو، لێ هەگەر جادۆکارییەکە دوژمنان کار بکرا، چەڤێ وییا سێیا ڤەدبوو و هەمی مەرەمێد هێزێن دژمنان دزانی و بەتال دکر. هەوقاس بۆ پارێزڤانییا پارێزەر گۆلبارین ب خوە. ب ڤی ئاوایی، گۆلبارینێ ئەرکێ خوە یا خودانی، ب سەدان سالان بجێهـ دانی. گێلێد میتانێیا، ژ خوە را د خێر و شای دا، د هەبوو و بەرەکەت دا دژییان، هەتا ڕۆژەکێ ژ ڕۆژان، ئەو خوەشی کەتە بن ترسا نەمانێ.

نها ژی، ئەو لەهەنگێد سەرەکی، یێن ڤێ سەرپێهاتییێ، مخابن پێشی شەرخوازان، پەی ئاشتیخوازان ناس بکن. یێد ژ میرگەها بنئەردی نە، کو شەر و تالانان دخوازن، میر کۆرەمار، دەستهەلاتدارێ ڕەشخاموورانە، ب ژنا خوە مارمۆنا و کەچا خوە سینسینا، ب سەرەکلەشکەر گانگالۆن و سەرەکجادۆکار دەقدەقین ڤە، ب ڤەشارتی هازرییێن خوە، یێن شەر و تالانان دکرن. کۆرەمار، ژ هەڤسوودییا خوە، یا ملك و خوەشییێن میرگەهێن دنیا سەرئەردی، یا ڕۆن. سینسینا، ژ داخوازا گۆلبارینا دەلال، وەك پێلیستانکا خوە. جادۆکار دەقدەقین ژی وەك هەڤسوود و خێرنەخوازێ هەموویان، ب ئارمانجەکە خوە یا ژ هەموویان ڤەشارتی، هەر هێزێن خوە ب کار تینە، دا خوە ژ دەستهەلاتا کۆرەمار ڕزگاربکە و دەستهەلاتا خوە ئاڤا بکە. بۆ ڤێ یەکێ، ئەو کارێ خوە دکە. چ ژێ دەرتێ، ئەم ئەڤێ یەکێ بهەڤرا دبینن، لێ پێشدا، ئەم ڤەدگەرنە جەم قەنجێد خوە.

لەهەنگێد مە یێن میرگەها سەرئەردی، دوو میرن، کو سەروەرییا دوو میرگەهان دکن. یەکا ب ناڤێ گۆلنارینان، کو میر مەمەند دەستهەلاتدارە، یا دن ژی دەستەبراکێ وی یێ زارۆتییێ، میر هەمومان، کو خودانێ مرگەها بناڤێ ڕۆژباوەرانە. ئەوان هێژ بێ ئاگاهـ ژیانا خوە ب ماڵباتێن خوە ڤە، د خوەشی و شاهیێ دا دەرباز دکن. دە وەرن ئەم ب هەڤ را گۆلبارینا خوە د شکەفت و خەوا وێ یا شیرین دە بهێلن و هەرنە وان میرگەهان، بزانن چیرۆکا مە، ب چ سەرپێاتییا مە ب خوە را دگەرینە.

(شاهییا میرگەها هەمومان): میرێ ڕۆژباوەران، هەمومان، دەستەبراکێ میر مەمەندی، مێرێ سەرهەد خاتوونێ، باڤێ زاگرۆس، سیپانۆس و کەسکەسۆرێ، وەك مازوورڤانەکێ مەرد و مێڤاهزەك، هەروسا ژی وەك ئەڤینداری پێشبرکان، شانۆدارییان و گیرۆبوونێد دن، تەمامییا میتانێیا و دەرڤای سینورێن وێ، زۆر ناس و هزکری بوو. جارێ هەتا جارێ، زوو ب زوو پەی هەڤ، شانۆگەرییەك پەی یا دن را ئامادە دکرن. ئێژا گازی مێڤانان دکر، ژ ئەردێن خوە و ئەردێن دووری میتانێیا. ب شەڤ و ڕۆژان،

مێڤان ددانه کێلەکا خوه و شەڤبوهورکێد گرانبوها دەرباز دکرن. دیوانا وی، ل ڤێ جارێ ژی، زۆر تایبەت بوو. بانگدارەکێ زکمەزن، دار ل ئەردی ددا و ناڤدکر؛

میر سالاهادین، ژ وەلاتێ بابانێیان، ب میر خاتوون و نێزیکێد خوه ڤە! ئەو کەسانا، ب کنجێد خوه یێن بەدەو و ڕەنگین، هەریەك ب جۆرەیەکی خەملاندی، دەربازی ئاڤاهییێ ب مێهڤانان تێژەبووی دبوون. جیهێد وانژی ب تایبەت، نێزیکی هەردوو میرێد مازوورڤانان بوون. وان سلاڤ و ڕێز ددانە هەڤ. گەلەك جیهێد میران هێژی ڤالا، د بەندا داگرکەرێ خوه دا بوون. بانگدارییێ مە یێ خۆرتك، هەر ناڤ ددان:

- میرێ وەلاتێ خالتانێیا، میر نەمر، ب میرخاتوون و نێزیکێد خوە ڤە!
- میرێ وەلاتێ بەهدینییا، میر ئەڤدال، ب میرخاتوون و نێزیکێد خوە ڤە!
- میرێ وەلاتێ سەرهەدێیا، میر ئێزدین، ب میرخاتوون و نێزیکێد خوە ڤە!
- میرێ دەڤەرا ئەردەلانێیا، میر مێرخاس، ب میرخاتوون و نێزیکێد خوە ڤە!
- میرێ وەلاتێ زازان، میر قەنجۆ، ب میرخاتوون و نێزیکێد خوە ڤە!
- میرێ وەلاتێ بۆتانێیا، میر سێڤدین، ب میرخاتوون و نێزیکێد خوە ڤە!...ناڤێد مێڤانان هەر دهاتە ڤەگۆتن. ژ ڤێ یەکێ میرزادەییێد نووگهیشتی، یێن رەخ دێ و باڤێد خوە روونشتبوون، باویشك دهاتنی، هەر دکارین خوە د کورسییان دا تاب بکن، نیشان دانە هەڤ، دزیکا ڤە خوە بەر مێڤانان ب تەلاندن و ڤەدزاندن و ب کەن و هەنەکان دەرچوون. ئەم وان هندك درەنگ ناس دکن. ئاڤاهییێد دیوانا مێڤانخانا میری، بەلکی ب سیه هەتا چل میرگەهێد کاردلاندیا هاتە داگرتن. پێشبرکێ ژی دەست پێکر. میر و مێڤانان، ب زارۆییێد خوە را، دخوارن، ڤەدخوارن و دیندارا خوەشییا شەنۆگەرییا میر هاموومان تێر دبوون. ئیجا، ئاڤاهی چ ئاڤاهی بوون. ستوونێن بلند، کو بانییێن نتراندی و ب رەنگ وێنەکری، گەلەك ڕێزان دا، هەمی زێرکری بوون. ئەردێ ئاڤاهییێ، ب مەرمەرەکە نەقشاندی، دبرقی بن ل بن لنگێن مێڤانان دا. ڕۆن و گەرم بوو ئەو دەر.جیهێ هەموو باژارڤانێد میرگەهێ ژی لێ هەبوو، ژ بچووك هەتا مەزنی.

بەلەنگاز هەر تونە بوون ڤان میرگەهان دا. مێڤانێد هازر، ژ هەموو میرگەهان، هەتا یێن بن ئەرد ژی، ئامادە بوون و ب خوەشی تەماشایی بەرهەمدانان دکر. هەلبەت، جیهێ میران هندك بلنداهییێ هاتبوو دانین. خەلقێ ڕێز ل میرێن خوە دگرت، ژبەر کەدا وان و نە ژ ترسێ. ڤا د کێلەکا میر هەمووومان دا، هەڤالێ وی، دلسوزێ گەلەك سالان، میر مەمەند، تەڤ میر خاتوون لالاخان، ب دلێ خوە هەنەکێن بەژنبۆجییان دکەنن. بینەر کەتنە خوەشییا خوە. وێ یەکی جووجە، رادبە سەر شریتا شداندی و ژێ دکەڤە. دیسا رادبە و دیسا دکەڤە. بۆجییەکی دن، ژ هێرسا خوە، کو ئەو کارێ خوە را کێر نایێ، ئاڤەکێ دکە دەڤێ خوە و ئاگر ژ دەڤێ خوە دپەکینە پاشییا وی بەژنکنێ ژ بەنك کەتی...

ئەو ژی بەر درەڤە. هەما ئەو بەژنبۆجییان ڕەڤین، یێن دن ژی دانە پەی... ئەو کو چوونە پشت پەردە، هازران چەپك لێدان. ئەو شانۆگەری هاتە داوییا خوە، کو برێڤەبرەك دەرکەت پێش میران، خوە تەواند و ئاگاهداری دا؛

- نها ژی، مێهڤانێد مە یێن زۆر ب ڕێز، ژ میرگەها بن ئەردی، یا وەلاتێ خامووورانێیا، کۆما کابووسان، ب بەرهەما شانۆگەرییەکە بووکان، ب ناڤێ "خوەشك و کێم خوەشك" ب چەپکێن وە هێژایان! بەرهەمدار کەرەمکن!.

دەستێ خوە درێژی چادرکەکە پەردەکری دکە، کو پەردە ژێ دکەڤە. بن پەردێ دا شانۆیەکە بووکان دەست پێکر. هازران زووکا جادۆکارێ میرێ رەشخامووران، دەقدەقین ناس کرن، کی کەنییا، کی خوە گرت. مێڤانێد، کو مەرڤ بوون، خوە ژ کەنی نە گرتن. هەر وسا، وەزیر و شێوەرمەندان، ماقوول و گرەگرێد مەرڤانێن دۆربەر. لێ جهال و زارۆیان، هەروسا مێڤانێ هەمووما‌ن، میرێ کابووسان، کو نێزیکی مەرڤان روونشتبوون، گەلەکی ب جۆرەیەکە خوە کەناند. شانۆگەران، هەر هالی خوەشتن پێکەنینا سەر میرگەها رەشخامووران بکن، وەکی سەر کەچخاتوونا کۆرەمار، سینسینا و گانگالۆنێ کورێ دەقدەقین. رووداوا شانۆگەری ژی وەها بوو؛ دەقدەقین، گانگالۆن تەڤ سینسینا، سەر سییارییێن هەسنجەناوەران و نە هەسپێد راستی، د نێچیرێ دا، دو تێژکێد کەفتارکان دگرن و دەقدەقین دبێژە وان؛

- کی ژ وە خوەشکترە، کو ئەز وێ بخوم؟ یێ نە خوەشك ددمە هەسپا خوە.

ئەو جەورکێ کو پیسترە ژیێ دن دبێژە دەقدەقین؛

- ئەز خوەشکم، دەقدەقین، ئەز خوەشکترم ژ ئەوێ هان. تو من بخوە، ئەوێ دن ژی بدە هەسپێ خوە. دەقدەقین دکەنە و ژ وی دپرسە؛

- باشە تو ب چ خوەشکتری ژ ئەوێ هان؟

- یێ د دەستێ وی دە ب ئاوایەکێ پێکەنینی دبێژێ: تو دڤێ باوەرییا خوە ئەسلێ من بینی. ئەسلێ مە خودان گۆشتێ تایبەتن، ئەو بێ ئەسلە، ژ بەرکو ئەو بشکولێ ئەز دکم ئەو وێ دخوە...

هەمییان ب خوەشیەکە بالکێشی هەڤ را کرن پستە پست و چەڤدێرێن کومێ مان. میر و وەزیران، ژن و زارۆیان ب هەڤ را چەپك لێدان...

هەروسا ژی فیلۆسۆفێ بەرەدایی، خودان هەر یەك بزنی، سۆکراتیانێسێ ل میرگەهێ دا هزکری و وەکی سەیێ ئەزمانی ناسکری، یێ بەر دیوارێ دیوانێ روونشتیبوو، لێڤا خوە گەزت. هەر وی باش دزانی، کو ئەڤ یەك نە نیشانەکە باش بوو.

نووسینی (ئیتالۆ کالڤینۆ)،

وەرگێڕانی/ (کەمال کوردی).

چیروك/

"شاری دزەکان "

شارێك بوو هەر هەموو خەڵکەکەی دز بوون ....!
شەوان دوای خواردنی نانی ئێوارە ، هەرکەسێك و دەستە کلیلێکی گەورە و فانووسێکی هەڵدەگرت و بۆ دزی وتاڵانکردنی ماڵی دراوسێیەکی خۆی لە ماڵ دەردەچوو!!.
دواتریش درەنگانی شەو نزیك بەرەبەیانی بەدەستێکی پڕەوە دەگەڕایەوە ماڵی خۆی، هەرئەوماڵەی کە هەڵبەت ئەویش دزییان لێکرابوو وبە تاڵانیان بردبوو !!!.
بەم جۆرە، هەر هەموویان زۆر بە شادی و خۆشحاڵیەوە پێکەوە دەژیان وهیچ کێشە و گرفتێکیشیان نەبوو، چونکە لەم شارەدا هەر کەسێکەو دزی لە ئەویتر دەکرد و ئەویتریش لەهەمبەردا لە کەسێکی تری دەیدزییەوە، تا ڕادەیەك کە تەنانەت دواترین کەسیش هەر لە یەکەم کەس دیسان دەیدزییەوە.
مامەڵە و بازرگانی و بەگشتی کڕین و فرۆشتنیش لەم شارەدا هەر لەسەر ئەم بنەمایە ڕێکخرابوو، هەم لە لایەن کڕیار و هەمیش لە لایەن فرۆشیارەوە، لەم بەینەدا حکوومەتیش پشکی خۆی وەردەگرت و هەوڵی دەدا بەڵکو تەنانەت پشکێکی زیاتریش لەخەڵکی شارەکە وەربگرێت و بە شێوەیەك لە شێوەکان کڵاویك لەسەری ئەوخەڵکە دابنێت کە بە خۆی حوکمی ئەوانیان دەکرد و خەڵکەکەش هەر کەسە و لە لای خۆیەوە هەوڵ و تەقەڵای دەکرد کە وا فێڵ لە حکوومەت بکات و لەگەڵیدا ڕێك بکەوێت و بەگشتی خۆیان بگونجێنن و بتوانن لەو سەرەوە شتێکیان بۆ بکەوێت، بەم شێوەیە ژیان لەم شارەدا زۆر بە ئارامی و بە خۆشی بەڕێوە دەچوو، نە کەسێك زۆر دەوڵەمەند بوو و نە کەسێکیش زۆر هەژار و داماو ...!!!
نازانین چۆن بوو کە بەڕێکەوت کابرایەکی ڕاستگۆ و باش ڕێی کەوتە ئەم شارە و بڕیاریدا هەر لەوێ نیشتەجێ بێت و شەوان لەجیاتی ئەوەی دەستە کلیل و فانووس هەڵبگرێت و بە دەوری کۆڵانەکاندا بە مەبەستی دزیکردن بسوورێتەوە، دادەنیشت ونانی ئێوارەی دەخوارد ، جگەرەیەکی دادەگیرساند و دەستی دە کرد بە خوێندنی ڕومانێك ، ڕۆمانی .....
دزەکانیش لە ڕێ دەهاتن و کاتێ دەیاندیت کە وا چرا و گڵۆپی ماڵەکە هەڵگیرساوە دەگەڕانەوە و دەڕۆیشتن....

بارودۆخەکە هەربەم شێوەیە بەردەوام بوو تاکو ئێدی خەڵکی شار ئۆقرەیان نەما و نەیانتوانی بەرگەی ئەم بارودۆخە ناخۆشە بگرن،بۆیە هەستیان بەوە کرد کە پێویستە و ئەمە ئەرکی سەرشانیانە کە ئەم تازە گەیشتووەکەی شار ئاگاداربکەنەوە و تێیبگەیێنن بۆ ئەوەی بزانێت کە وا چ باسێکە و دەبێ لەمە باش تێبگات کە وا ئەگەر چی بەخۆی لەم جۆرە کەسانە نیەو دوورە لەمکارە، بەڵام ئەو مافی ئەوەی نییە و بۆی نییە ڕێگری لە کاری خەڵك بكات و دەبێ بزانێت کە وا هەر شەوێك کە ئەو لە ماڵ دەمێنێەوە ، بە واتای ئەوەیە کە وا خێزانێك بە بێ خۆراك و خواردن شەوەکەی بەڕێ دەکات و ڕۆژی دواتریش شتێکی بۆ خواردن نامینێت !!!.
بەمجۆرە پیاوە ڕاستگۆیەکە لە هەمبەر لێکدانەوەیەکی لەو چ قسەیەکی هەبوو کە بکات؟!! بۆیە ئەویش وەك هەموو خەڵکی شار دوای ڕۆژ ئاوا بوون، لە ماڵ دەهاتە دەرەوە وهەروەك چۆن داوای لێکرا بوو ، نزیکی بەرە بەیان دەگەڕایەوە ماڵ، بەڵام بەم جیاوازییەی کە ئەو هیچ دزیەکی نەدەکرد، ئاخر ئەوکەسێکی ڕاست و دروست بوو و لەگەڵ شتی لەوجۆرە ڕانەهاتبوو .
ئەو هەموو شەوێك دوای نانی ئێوارە دەچووە سەر پردە دارینەکەی ناوشار و بۆ ماوەیەك سەیری جووڵە و ڕۆیشتنی ئاوی ڕووبارەکەی دەکرد و دواتریش زۆر لەسەرخۆ و بە ئارامی دەگەڕایەوە ماڵەکەی خۆی کە هەڵبەت بە تاڵان برا بوو و دزرا بوو.....
ڕێك کەمتر لە هەفتەیەك ، پیاوە دروست و ڕاستگۆیەکە دار و نەدار و هەر چی هەیبوو لەدەستی دا ، ئیتر تەنانەت شتێکی وای بۆ خواردنیشی نەمابوو و ماڵەکەی بە تەواوی بەتاڵ کرا بوو، بەڵام کێشە سەرەکیەکە ئەمە نەبوو !چونکە ئەم بارودۆخەی کە لە ئارادا بوو هەر هەمووی سووچی خۆی بوو .
نا نا ،کێشەکە قەت ئەمە نەبووا کێشەکە شتێکی تر بوو. کێشە و گرفتەکە ئەوە بوو کە ئەم کابرایە بەم جۆرە کردەوە و ڕەفتارانەی خۆی هەمووانی لە خۆی بێزارو عاجز کردبوو و لە جەوی هەموویانی دا بووا.
ئەو ڕێگەی دابوو کە وا دار و نەداری وهەموو شتی لێ بدزن بێ ئەوەی خۆی دەست درێژی بکاتە سەر ماڵی کەسێك. بەمجۆرە هەموو شەوێك کەسێك هەبوو کە دوای تاڵانی شەوانە و دزی لە ماڵی کەسێکی تر، نزیکەی بەرەبەیانی کە دەگەڕایەوە ماڵی خۆی ، دەیدیت کە وا ماڵەکەی نەدزراوە و تاڵان نەکراوە ، هەر ئەو ماڵەی کە دەبوا پیاوە ڕاستگۆ و باشەکە تاڵانی بکردبایە .
هەر چۆنێك بێت دوای ماوەیەکی کەم وردە وردە ئەوانەی کە شەوان ماڵەکانیان بە تاڵان نەدەچوو زیادیان کرد و وردە وردە بارودۆخی هەندێکیان لە ئەوانی تر باشتر لێهات و ماڵ و مەناڵ و سەروەتێکیان پێکهێنا و بارودۆخێکی باشتریان بۆ خۆیان دروست کرد و بە پێچەوانەشەوە کەسانێك کە چەندین جارو زیاتریش بۆ دزی و تاڵان دەچوونە ماڵی پیاوە ڕاست و دروستەکە (هەڵبەت کە ئێستا ئیتر هیچ شتێکی وای لێ نەبوو تاکو بە تاڵان ببرێت و دزی لێ بکرێت) بە دەست بەتاڵییەوە دەگەڕانەوە ماڵ، بۆیە بارودۆخ و گوزەرانیان ڕۆژ لە دوای ڕۆژ خراپتر دەبوو و خۆیان هەژارتر لە ئەوانی تر دەبینی .....
ئینجا هەر زوو ئەو کەسانەی کە باری داراییان باش بوو و سامانێکی باشتریان هەبوو، وەك پیاوە ڕاستگۆ و باشەکە لەگەڵ ئەمە ڕاهاتن کە ئێدی شەوان لە دوای خواردنی نانی ئێوارە بەرەو پردە دارینەکە بەڕێبکەون و لەوێ سەیری دیمەنی جووڵە و ڕۆیشتنی ئاوی ڕووبارەکە بکەن . بۆیە ئەم مەسەلەیە خراپە بارودۆخی شارەکەی خراپتر کرد، چونکە ئەمە بە واتای ئەوە بوو کە وا بەردەوام کەسانێکی زیاتر بەرەو دەوڵەمەند بوون دەچن و ئەوانی تریش هەر هەژار و هەژارتر دەبن .
وردە وردە ئەوانەی کە بار و گوزەرانیان باشتر ببو و بە مەبەستی پیاسە و خۆشگوزەرانی و بەسەر بردنی کات ڕوویان لە پردەکە دەکرد، هەستیان بەوە کرد کە ئەگەر ئەم بارودۆخە هەروا بەم شێوەیە بمینێ و بەردەوام بێ هەر زوو هەموو سە روەت و سامانیان تەواو دەبێت ولە دەست دەچێت و مایە پووچ

دەبن، بۆیە بیریان لەوە کردەوە کە ئایا باشتر نییە هەندێ لەو هەژارانە بەکرێ بگرن و پارەیەکیان پێبدەن بۆ ئەوەی شەوان لە جیاتی ئەوان دزیەکەیان بۆ بکەن ؟!!!!!.
ئەمە بوو کە ڕاستەخۆ هەر لەدوای ئەم بیرۆکەیە گرێبەستەکان و ڕێکەوتنەکان واژوو کران ، مووچە و حەق دەستەکان و ڕێژەی سوود و قازانجی هەر لایەکیش دەست نیشان کرا، هەر چەند کە ئەوان هەر ئێستاش هەر دز بوون و لە کاتی ئەنجامدانی گرێبەستەکانیش بە بەردەوامی هەوڵیان دەدا فێڵ لە یەکتری بکەن تاکو هەر لایەنێك بەجۆرێك شتێکی زیاتر بەدە ست بێنێت و وەك دە لێن کڵاوێك بۆ ئەوی تر بدورێت و بە پێچەوانەشەوە ئەوی تریش هەر.......
بەڵام هەروەکو چۆن لە ڕاستیدا ئەمە دابو نەریتی ئەم جۆرە گرێبەستانەیە کە وا ئەوانەی کە پارە و سامانیان زیاترە دەوڵەمەند و هەژارە کانیش وەك هەمیشە هەژارتر دەبن. لێرەشدا هەندێکیان بەڕادەیەك دەوڵەمەند ببون کە چیتر بۆ دەوڵەمەند مانەوەی خۆیان نە پێویستیان بە دزی کردنی ڕاستەوخۆ هەبوو و نەك ئەوەی پێویستیان بە کەسێك بێت کە دزییان بۆ بکات، بەڵام دیسان کێشە و گرفتێك هەبوو ئەویش ئەوە بوو کە ئەگەر ئەوان وازیان لە دزیکردن بهێنابایە، دیسان سەر لە نوێ هەژار دەبوونەوە ، چونکە بەهەر حاڵ هەژارەکان هەر چۆنیك با هەر لێیان دەدزییەوە .
بۆیە لە کۆتاییدا بیروکەیەکیان بە مێشکدا هات، هاتن و دەستیان کرد بە دامەزراندنی هەژارترین کەسەکانی ناو شار تاکو دارایی و ماڵ و سامانیان لە هەمبەر هەژارەکانی تر بپارێزن، بۆیە بنکە و فەرمانگەی پۆلیس دامەزرا و بەندیخانەشیان دروست کرد ...!
بەمجۆرە کات تێپەڕی و چەند ساڵێك لە هاتنی پیاوە ڕاستگۆ و باشەکە تێنەپەڕی بوو و خەڵکی شار چیتر قسە و باسیان سەبارەت بە دزیکردن و دزراو و شتی لەو جۆرە نەبوو، بەڵکو لە ئێستادا تەنها باسی ڕۆژانەیان، قسەو باسی جیاوازی نێوان دەوڵەمەند و هەژارەکان و دارا و نەدارەکان بوو ، بەڵام لە ڕاستیدا هەر ئێستاش دیسان ئەوان هەر دز بوون ....

(ئومێد جەلیل ئەحمەد)
کار/لە کارگێری و پرسەکانی گەنج.

لە جیهانی ئەمرۆی سەرمایە داری، لە نێوان حکومەتە خۆجێییەکان و کەرتی تایبەت لە ناو دەوڵەتێک بۆتە کێشەیەکی سەرەکی، ئەگەر بێت و بە سیستەم رێك نەخێرت ئەوا پەشێوی و باری نا هاوسەنگی لەو ناوچە یان هەرێم یان وڵات دەچێتە بارێکی نەخوازراو، دەیان کێشە بەرۆکی ئەو ناوچە و شوێنانە دەگرێتەوە کە پەل دەکێشێت بۆ قەیرانی قوڵتر کە دەبێتە کێشە و بارگرانی بۆ تەواوی وڵاتەکە، بۆیە پێویستە رژێمە سەرمایە داریەکان رێگەی نوێتر لەگەڵ تەکنەلۆژیای سەردەم خۆیان بگونجێنن لە نێوان بارودۆخەکانی هەلی کاری باشتر بۆ گەنجەکان ئەویش بەهەماهەنگی و رێکخستنی سیستەمی راهێنراو) دورات (کە بەزمانی ئینگلیزی باو دەڵێن (Training)کە لە حکومەت ئامادەیان بکات جا لە رێگەی خوێندن بێت لە رێگەی زانکۆو ناوەندەکانی خوێندن بێت یان سەنتەرەکانی راهێنانی نێودەوڵەتی لەبوارە جۆراو جۆەکان، دواتر لەکەرتی تایبەت هەلی دامەزراندنیان بۆ فەراهەم بکرێت .بۆیە دەکرێت لێرە دا ئەو کەسانەی کە لە رێگەی حکومەت راهێنانیان پێ دەکرێت، پارەیەکی زۆریان لێ خەرج بکات تا ببنە کادری بەتوانا بۆ پێش وەچوونی دەستی هەلی کاری خۆماڵی، دوای دامەزراندنی کەسەکە بەشێوەی قیست و بەرێژەیەیەکی نسبی لێی وەربگیرێتەوە، لێرەوە داوا لە لێژنەی یاسایی پەرلەمان و وەزارەتی کار بکرێت دوو بارە پێداچوونەوە بەیاساکانی کاری کەرتی تایبەت و حکومەت بکرێت لەگەڵ سەردەمی ئێستای بار و گوزەرانی کرێکاران بگونجێت لەو رێگەیەوە رێژەی هەلی کاری خۆماڵی زیاتر بکرێت وە بکرێتە مەرج کە کار بەکرێکاری خۆماڵی بکرێت، دەکرێ دامەزراوەکانی حکومەت بەتایبەت وەزارەتی پلان دانان، ئاری ساڵانەی هەبێت لەسەر رێژەی)بێ کاری و لە نێوان دەرچوانی زانکۆ و ئەوانەی کاریان نیە(بەشێوەیەک کۆنفرانسی زانستی و پەیوەچوونی کار زیاد بکرێت، حکومەت لەسەری واجبە هەلیکاری بیانی لەوڵات زیاد بکات، بەهێنانی کۆمپانیا زەبەلاحەکان و پارە بهێنن لە کوردستان بیخەنە کار تا هەلی دامەزراندن زیاتر بێت، وە بێ کاری نەبێتە کێشەی ساڵانە بۆ حکومەت وە قەیریانی بێ کاری دروست ببێت.رێگە چارە گونجاوو پێویستەکانی خێرایی بۆ ئەوەی رێ لەوە بگیرێت کە بێ کاری دروست نەبێت،لەسەر حکومەت پێویست دەکات پلان و بەرنامەی گونجاوی هەبێت کەلە نێوان حکومەت و دامەزرەوەکانی کەرتی تایبەت ئەوە بەو خاڵانەی خوارەوە دەکرێت.

١ .دەست کراوە بێت لە سەر نەهێشتینی یان کەم کردنەوەی باج و رووسوومات لەسەر هاوڵاتی.

٢ .مینحەیەکی تایبەت دابنرێت لە بودجەی گشتی بدرێت بەهاوڵاتی کەم دەرامەت، بەگوێرەی یاسای ناجێگری خێرا کە لە رێگەی پەرلەمان دەربکرێت.

٣ .کەم کردنەوەی خەرجیەکانی حکومەت تا بتوانێت لەو رێگەیەوە لە جێبەجێ پلانەکانی دارایی خێراتر هاوکار بێت.

٤ .بەهیچ جۆرێك رێگە نەدەن کۆمانیا گەورە و مام ناوەندەکان دەست برداری کرێکارەکانیان بن، ئەگەر مووچەکانیان کەم بکرێتەوە، باشترە نەک بێکاری زیاتر دروست بێت.

٥ -هاوکاری خاوەن پرۆژە بچووکەکان بکرێت تا بەردەوام بن، دوور بن لە مایە پووچ بوون.

رۆژنامەنڤیس/ (ژیان رمضان)

"بەندی پێشیان"

-(ئەزمانێ درێژ، دارکوکێ سەرێ خودانییە).
ئانکو هندەك ئاخفتن هەنە دبنە کێشە ژبۆ مروڤی، لەورا ژبەری باخڤن دڤێت بزانن دێ چ بێژن! و چ ئاخڤن!.

-(مروڤێ بێ وار، هەر وەکی باڵندەیێ بێ چەنگە).
ئانکو ئەگەر مروڤ وار نەبت کەواتە مروڤ تشتەك نینە، باڵندە ئانکو نەشێت بفرت ئەگەر بچەنگەکێ بت،ئاها هوسا مە وار نەبت ئەم نەشێن بژین ب دروستی.

-(جهێ خەنجەرێ ساخ دبت، بەلێ جهێ رینا ساخ نابت).
هندەك ئاخفن لدەما ژبۆ شکاندنا مروڤی دهێنە ئاراستەکرن، هەلبەت ئەو ئاخفتن هەر نامینن دچن ژ بیرا مروڤی، بەس شینوارێت شکاندنا وان ئاخفتنا ددلێمەدا هەر دمینن.

-(ئەو جوکا ئاڤ تێرا چووی، دێ هەر تێرا چت).
ئەگەر کەسەك فێری رەفتارەکێ بووو، ئێدی ئەو رەفتار دێ لدەڤ تە دیاردە و تشتەك سروشتی، و چجاران ئێدی ئەو کەس نەشێت خوە ژ ئەوێ کردەوێ رزگاربکت، خوە ئەگەر چەند دیاردەیەك نەشیا و نە شایستەبتن.

-(گولا سپی ژی، سیبەرا رەشا هەی).
....توشرۆڤە بکە د هزرا خوەدا!.

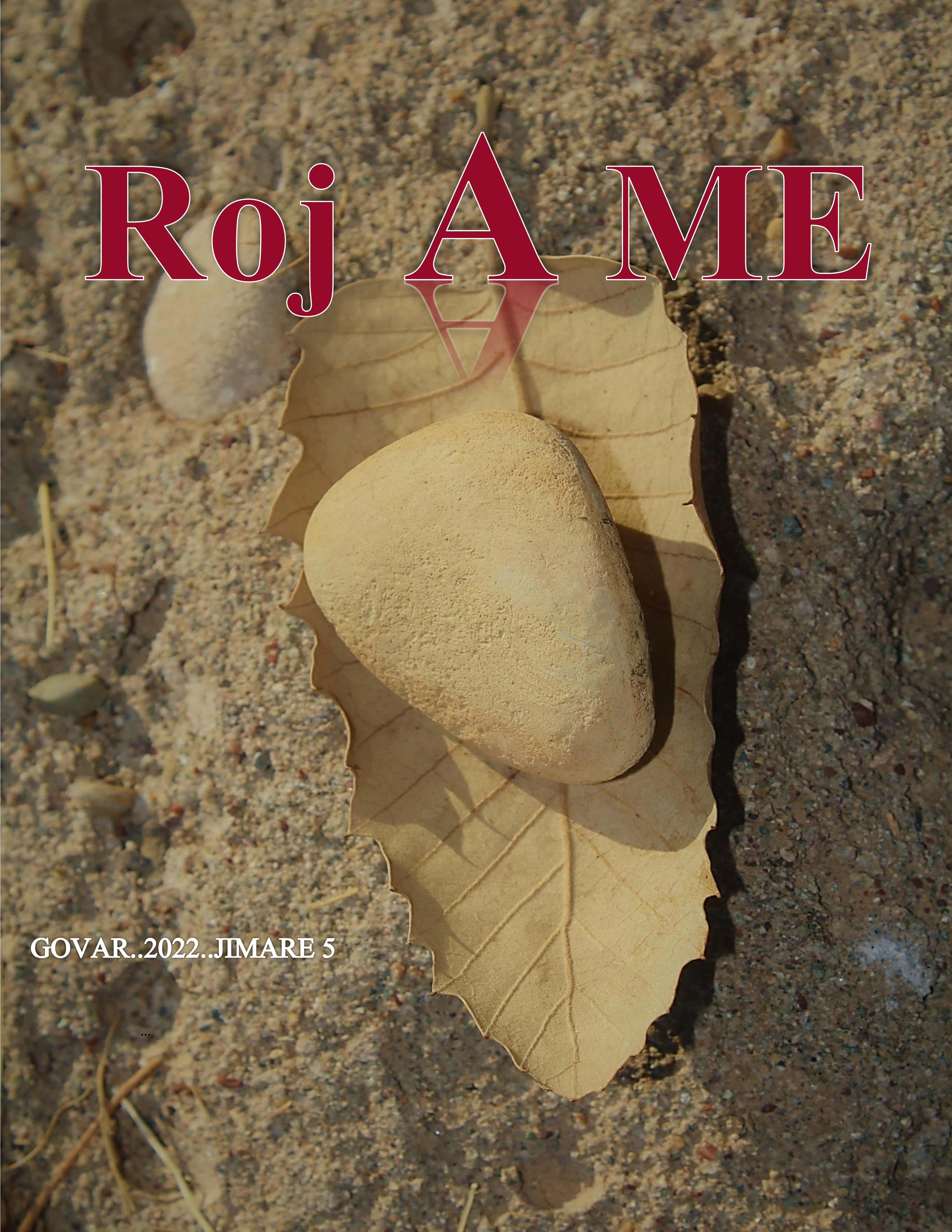
Roj A ME
GOVAR..2022..JIMARE 5